

Svenska
Läkaresällskapet

SVENSKA LÄKARESÄLLSKAPET

Verksamhetsberättelse 2019

SVENSKA LÄKARESÄLLSKAPETS VERKSAMHETSBERÄTTELSE 2019

PRODUKTION

Svenska Läkaresällskapet

ANSVARIG UTGIVARE

Per Johansson, Kanslichef

GRAFISK FORM

Jaana Logren Bergqvist,
Kommunikationsansvarig

FOTON

Istockphoto
Jaana Logren Bergqvist
Lasse Skog
Magnus Skoglöf
Samuel Unéus

DIGITALPUBLICERING

www.sls.se
www.issuu.com

FRÅGOR OM INNEHÅLLET

Jaana Logren Bergqvist
Kommunikationsansvarig
Svenska Läkaresällskapet
jaana.logren@sls.se
08- 440 88 68

För bästa möjliga hälsa för alla

Svenska Läkaresällskapet är läkarkårens oberoende, vetenskapliga professionsorganisation, en ideell, partipolitiskt och fackligt obunden förening. Vårt syfte är att verka för förbättrad hälsa och sjukvård genom att främja vetenskap, utbildning, etik och kvalitet.

Svenska Läkaresällskapetets vision är bästa möjliga hälsa för alla. Det bidrar vi till genom att vara den ledande organisationen för läkarprofessionens vetenskapliga och kliniska excellens.

Tillsammans med våra vetenskapliga sektioner och medlemmar initierar och driver vi frågor för att förbättra och utveckla hälso- och sjukvården. Vi sprider kunskap, stödjer forskning och utarbetar riktlinjer, uttalanden, rapporter och policydokument.

Vi ingår dessutom i statliga utredningar och besvarar remisser. Integritet och oberoende är fundamentet för vår verksamhet och en förutsättning för vår samhällsroll.

Vår verksamhet genomsyras av våra kärnvärden; vetenskap, utbildning, etik och kvalitet. En hälso- och sjukvård som satsar på dessa värden har goda förutsättningar att motsvara de förväntningar patienterna, verksamheten och samhället, har på läkarkåren och medicinen.

INNEHÅLL

8	Ordförande har ordet
10	Året i korthet
12	Organisationsstruktur
13	Verksamhetsområden
14	Kanslichefen har ordet

Vetenskap/forskning

16	SLS delegation för medicinsk forskning
16	För en stärkt forskning inom primärvården
16	SLS introduktionsstipendium
16	SLS forskarmånader
16	För god forskningssed & forskningsmiljö
17	SLS projektanslag
17	SLS resebidrag
17	SLS post-doc-stipendier
17	SLS introduktionsstipendium för medicinsk forskning
17	Translationella priset och bästa vetenskapliga projektansökan
17	SLS teamtidning Medicinsk forskning
18	SLS priser & pristagare

Utbildning

20	SLS delegation för utbildning
20	Ny sexårig grundutbildning
21	Bastjänstgöring
21	Certifierad subspecialisering inom radiologi
20	Läkares fortbildning
20	Samverkan och påverkansarbete
22	Asylprojektet
24	Kandidat- och underläkarföreningen
24	SLS programkommitté
25	SLS programverksamhet

Etik

28	SLS delegation för medicinsk etik
28	Etikdag om prioriteringar
28	Kurs i klinisk etik
28	2019 års Hippokratespristagare
29	Påverkansarbete

Kvalitet/hälsa/sjukvård

30	A. Styrning, organisation och övergripande kvalitets- och säkerhetsfrågor
30	SLS nämnd
30	Professionsbaserad kvalitetsrevision
30	Stärkt primärvård
31	Högspecialiserad vård
31	Personcentrerad vård
31	Standardiserade vårdförlopp
31	Intygsutredning
31	Uppmärksamhetsinformation
31	Equalis
33	SLS delegation för medicinsk kvalitet
33	Nationell handlingsplan för ökad patientsäkerhet
33	Nationell plattform för förbättringskunskap
34	Kommittén för medicinsk kvalitetsutveckling
34	Kommittén för säker vård
35	Kommittén för läkemedelsfrågor
36	Kommittén för eHälsa
37	Kommittén för medicinsk språkvård

38	B. Prevention, folkhälsa och global hälsa
38	SLS kommitté för prevention
40	SLS Levnadsvaneprojektet
42	Kommittén för global hälsa

Organisation

44	För en stärkt interndemokrati
44	Hjärtförbundet
44	Huset
45	Miljöarbete
44	GDPR
45	Konferensverksamhet
45	Kansliet och medarbetare
46	SLS samlingar
48	Medlemsstatistik
48	Hedersledamöter
49	SLS vetenskapliga sektioner
49	Lokala läkaresällskap
49	Associerade föreningar
51	Sammanfattning av ekonomin
52	Kommunikation & påverkan
53	Räckvidd & statistik
55	Besvarade remisser
56	Expertgrupper
57	Nämnden
58	Förtroendevalda & kansli
60	Årsredovisning

Vikten av vård efter behov

Tillsammans arbetar vi för en hälso- och sjukvård som styrs av etiska principer framför ekonomiska incitament och som bygger på tillit och professionellt ansvar. Där uppföljning sker genom en professionsbaserad medicinsk kvalitetsrevision och där vård ges efter behov.

Det har varit en oerhört stor ära för mig att ha fått förtroendet att leda Svenska Läkaresällskapet i två år. För mig är SLS den sista bastionen som står på patientens och den medicinska kunskapens barrikad, något som är stor vikt i en tid då det finns oerhört många krafter som vill tränga sig mellan läkare och patient. I det rådande läget med hårt pressad sjukvård är det oändligt viktigt att vi själva värnar läkargärningen. Vi ser redan att sjukvårdshuvudmän inte värnar oss. Tvärtom. Det pågår en avprofessionalisering och just därför är det så viktigt att vi läkare samlas över specialitetsgränserna. Vårt oberoende är vår styrkan. Vi är ingen förhandlingspart i samhället, ingen myndighet eller fackförening. Vi är läkarnas vetenskapliga professionsorganisation med uppdrag att värna läkargärningen, det vill säga medicinsk vetenskap och samlad klinisk erfarenhet som kan sammanfattas i begreppet *lege artis*.

När jag nu ska sammanfatta verksamhetsåret 2019 inleder jag med att lyfta omställningen till "nära vård" som pågår inom hälso- och sjukvården. Äntligen, får man säga efter närmare 40 år av utredningar och politiska utfästelser. Samtidigt har vi under en längre tid fått rapporter om varsel av personal och ekonomiska nedskärningar på sjukhus runt om i landet som riskerar patientsäkerheten. Omställningen till den nära vården är viktig, men får inte ske på bekostnad

av kvaliteten i sjukhusvården. Det måste till resurser för att klara omställningen, något som SLS slog fast i policydokumentet "För en stärkt primärvård" som lanserades under 2019. En fullt utbyggd primärvård är en förutsättning för att klara vården av de mest sjuka äldre och för att tillgodose den "friskare" befolkningens tillfälliga vårdbehov, med god tillgänglighet. Dit når vi genom långsiktiga förstärkningar och åtgärder som gör det attraktivt att arbeta i primärvården, inte minst utrymmet för forskning och utveckling.

”Omställningen till den nära vården är viktig, men får inte ske på bekostnad av kvaliteten i sjukhusvården.

PRIVATA SJUKVÅRDSFÖRSÄKRINGAR

Frågan om privata sjukvårdsförsäkringar har länge engagerat SLS. För närvarande pågår en vällovlig debatt om hur de riskerar att sätta prioriteringsordningen ur spel. SLS delegation för medicinsk etik har berett ett särskilt uttalande ur ett medicinetiskt perspektiv om sjukvårdsförsäkringar. Hälso- och sjukvårdslagen och den etiska plattformen för medicinska prioriteringar måste värnas i alla lägen.

MEDLEMSREFORM

Under året har SLS arbetat med medlemsreformen som syftar till att knyta SLS sektioner med dess medlemmar närmare SLS som moderförening. Arbetet har skett i nära dialog med sektionerna och varit fruktbart. Glädjande har en övervägande majoritet av SLS sektioner redan beslutat om att ansöka om att bli medlemsföreningar med start från och med år 2021. Vi har haft tre ordföranderåd med sektionerna och de lokala läkaresällskapen då vi diskuterat professionsgemensamma frågor. Vid dessa möten har vi gästats av Socialstyrelsens respektive IVOs generaldirektörer samt socialminister Lena Hallengren.

PRIORITERADE OMRÅDEN

Två prioriterade områden under 2019 har varit fortbildning och forskning. SLS har kraftsamlat för att erbjuda SLS medlemmar tillgång till utbildning- och fortbildning av hög kvalitet, spridda över landet. En ny programverksamhet har lanserats och flera lyckade fortbildningsaktiviteter har genomförts. I SLS tematidning om medicinsk forskning som publicerades i slutet av året presenterar vi vår samlade syn på forskningsområdet och vårt arbete för att stödja och utveckla svensk medicinsk forskning för en hälso- och sjukvård av hög kvalitet. Det är av största vikt att förutsättningarna för att bedriva forskning säkras när förändringar av hälso- och sjukvårdens organisation och styrning genomförs. Det förutsätter ett system som premierar kunskap och inte endast produktion.

FÖR EN STARKARE PROFESSIONSRÖST

Tillsammans med alla er fantastiska kollegor kommer vi fortsätta att arbeta för en hälso- och sjukvård som bygger på vetenskap, utbildning, etik och kvalitet. Tack för ert engagemang och arbete.

Tillsammans är vi en stark professionsröst som gör skillnad. Vi ser fram emot ett fortsatt samarbete, där vi som läkarkårens oberoende, vetenskapliga professionsorganisation ska fortsätta säkra läkares rätt till fortbildning och möjlighet att forska. För en hälso- och sjukvård som styrs av etiska principer framför ekonomiska incitament och som bygger på tillit och professionellt ansvar. Där uppföljning sker genom en professionsbaserad medicinsk kvalitetsrevision i enlighet med SLS framtagna och testade modell. Där vård ges efter behov och inget annat. Där vi som läkare ges möjlighet att utveckla våra kunskaper och göra vårt jobb utan att ge avkall på de etiska principerna. Det är min absoluta övertygelse att bästa möjliga hälsa för alla kan uppnås om läkares kliniska och vetenskapliga excellens värnas.

Britt Skogseid
Ordförande

Året i korthet

► SLS åtta programkoncept för läkares yrkeslivslånga lärande

Under 2019 lanserade SLS en ny och uppdaterad programverksamhet för att möta behovet av utbildning och fortbildning i läkarkåren. I en enkät som gick ut till sällskapets medlemmar framkom bland annat önskemål om fortbildningsaktiviteter, kurser och kongresser över specialistgränserna – baserade på SLS kärnområden – vetenskap, utbildning, etik och kvalitet. För att möta behovet har programkommittén under året tagit fram ett programkoncept innehållande åtta delar som presenterades i tidningen "SLS Program 2019/2020" som distribuerades postalt till Sveriges alla läkare med tidningen "Framtidens Karriär – Läkare" under våren 2019 samt som e-tidning.

► Samvetsfrihet i vården

Med anledning av att frågan om samvetsfrihet för hälso- och sjukvårdspersonal än en gång aktualiserades genom ett politiskt utspel under hösten 2019 kommenterade Mikael Sandlund frågan: "Hälso- och sjukvården finns till för patientens skull och inte för personalens. Det är ingen rättighet att få arbeta inom hälso- och sjukvården, vare sig generellt eller i ett specifikt yrke. Om det uppstår intressekonflikter i vården, vilket det ibland gör, så är grundregeln att patientens intressen går först" Svenska Läkaresällskapets delegation för medicinsk etik har sedan tidigare tydligt tagit ställning i frågan om eventuell samvetsklausul i ett uttalande från 2014 "Nej till Samvetsklausul".

► SLS för en stärkt primärvård

Under 2019 tog SLS fram policydokumentet "SLS för en stärkt primärvård" (SLS 2019). Policyprogrammet bygger på arbetet i arbetsgruppen för en stärkt primärvård, som tillsattes efter fullmäktige 2016. Arbetsgruppens rapport remissbehandlades i sektionerna under våren 2019. Policyn togs fram till fullmäktigemötet 2019 och lanserades samtidigt med en debattartikel i

Dagens Samhälle.

Policyprogrammet har därefter överlämnats bl a till den statliga utredningen Samordnad utveckling för god och nära vård Dir 2017:24, där SLS fortsatt har varit representerat i en referensgrupp. Under hösten svarade SLS, efter beredning med sektionerna, på utredningens dialogfrågor i det tredje delbetänkandet God och nära vård – Vård i samverkan (SOU 2019:29).

► Podcast om global hälsa och hållbar utveckling

SLS kommitté för global hälsa i samarbete med SLS Kandidat- och underläkarförening lanserade under september månad en podcast om global hälsa och hållbar utveckling "The Swedish Global Health Podcast". Podden riktar sig till alla som vill lära sig mer om ämnet global hälsa. Inbjudna experter delar med sig av sin expertis på ett lättförståeligt sätt – för att så många som möjlighet ska kunna ta del av innehållet. Under hösten sändes 3 avsnitt där bla ämnen som hälsans sociala bestämningsfaktorer, evidensbaserad policy, jämlikhet mellan könen, framgångsfaktorer för forskning mellan olika inkomstnivåer samt vägen framåt för att uppnå FNs hållbara utvecklingsmål diskuteras.

SLS har under 2019 delat ut
närmare 40 miljoner kronor till
medicinsk forskning.

”Det finns en enda vetenskaplig, oberoende professionsförening som samlar hela läkarprofessionen över specialitetsgränserna och som stärker själva läkargärningen, och det är Svenska Läkaresällskapet.”

Britt Skogseid
SLS ordförande

► **Medlemsreform – för en stärkt interndemokrati**

Arbetet med medlemsreformen och att stärka kopplingen mellan medlemskap i sektionerna och medlemskap i moderföreningen SLS fortsatte under 2019. SLS fullmäktige 2019 beslutade utifrån en proposition från nämnden att inrätta en helt ny medlemskategori i SLS – medlemsförening – med tillhörande stadgeändringar som träder ikraft 2021. Reformförslaget i propositionen byggde på en utredning gjord av en särskilt utsedd arbetsgrupp bestående av representanter från ett antal sektioner, där vice ordföranden i nämnden Tobias Alfvén var sammankallande och kansliet bistod med underlag. Efter fullmäktiges beslut har det pågått ett omfattande arbete i hela organisationen med att implementera den nya medlemskategorin. Ett stort antal sektioner har i dialog med kansliet anpassat sina stadgar till bestämmelserna i SLS nya stadgar för att kunna bli medlemsförening 2021.

► **Professionsbaserad kvalitetsrevision**

Den revisionsmodell som utvecklats av en arbetsgrupp omfattar kollegial granskning av hur enskilda vårdenheter handlägger specifika diagnoser. Medicinska resultat, men även efterlevnaden av etiska principer, forskning och fortbildning, utvärderas. Under 2019 har modellen prövats på ytterligare ett sjukhus, kirurkliniken på Västerås sjukhus. Under året har modellen även prövats i primärvården, i tre pilotrevisioner. Resultaten av primärvårdsrevisionen framgår av rapporten Kollegial kvalitetsdialog i primärvården (SLS 2019) som lanserades i januari 2020.

► **Standardiserade vårdförlopp**

Sektionen för infektionssjukdomar har bett SLS utreda och ta ställning till standardiserade vårdförlopp (SVF), med anledning av en överenskommelse mellan Socialdepartementet och SKR om en särskild satsning för att sprida SVF till flera sjukdomsområden. Sektionen menar att det är viktigt att det finns en oberoende part

som lyfter fram läkarprofessionen och behovet av långvarig erfarenhet för att ställa rätt diagnos och ge optimal behandling. SLS nämnd gav därför under hösten 2019 delegationen för medicinsk kvalitet i uppdrag att ta fram ett underlag för diskussion. I ett debattinlägg i Läkartidningen lyfte ordförande Britt Skogseid och Kiku Pukk Härenstam, ordförande i SLS delegation för medicinsk kvalitet, en oro för att standardiserade vårdförlopp införs brett i vården. SLS är en stark tillskyndare av utveckling av hälso- och sjukvården för patienternas bästa och bättre nyttjande av våra gemensamma resurser. Men förändringsarbeten inom sjukvården måste enligt SLS grundas i ett vetenskapligt förhållningssätt, välgrundade underlag och samverkan mellan alla berörda, inte minst med professionerna i sjukvården. SLS anser att det är uppenbart att standardiserade vårdförlopp inte kan fungera brett inom hela sjukvården.

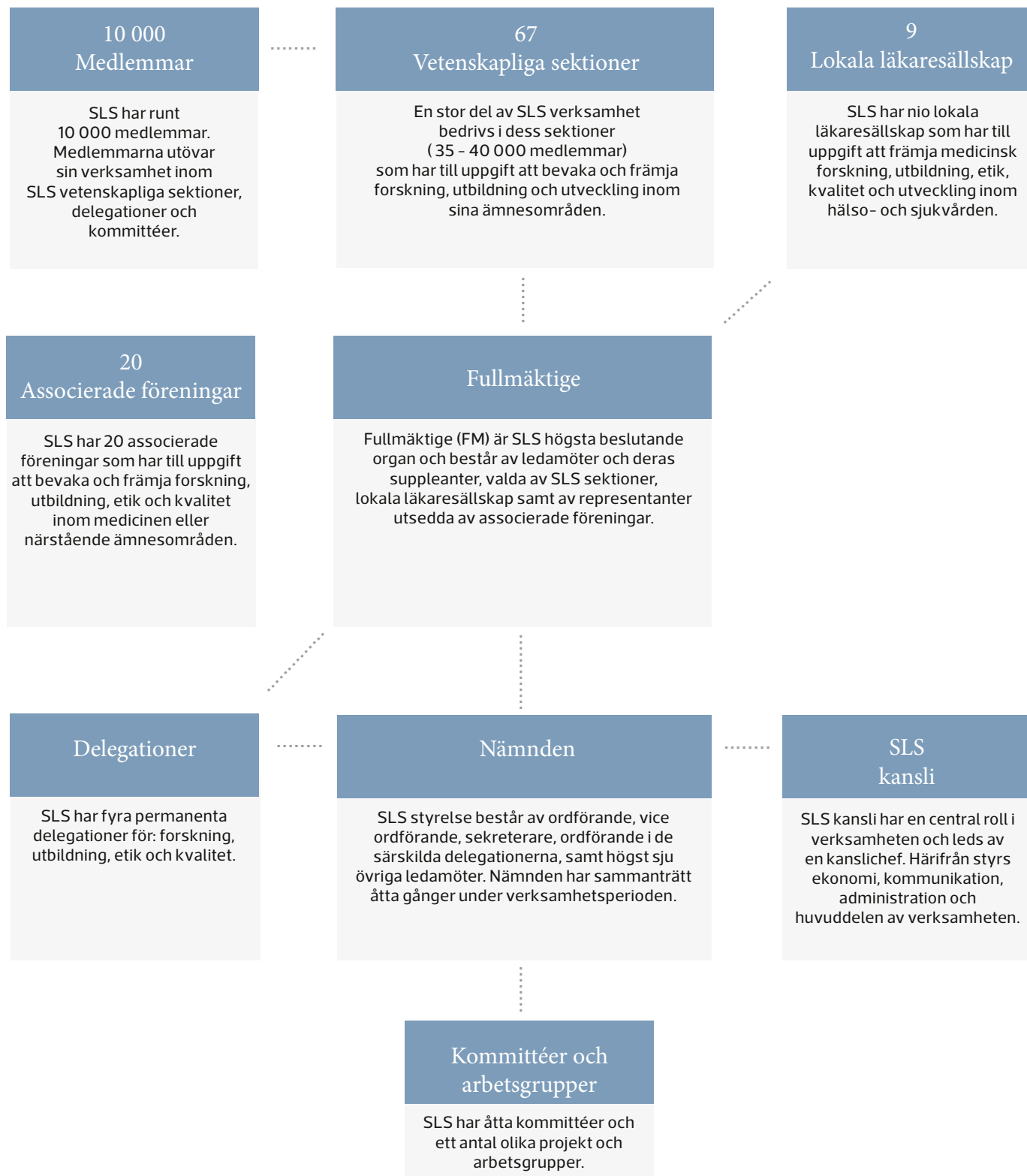
► **Läkarens etiska ansvar i samhällen som inte respekterar mänskliga rättigheter**

Svenska Läkaresällskapetets delegation för medicinsk etik har tagit fram ett etiskt uttalande om det personliga ställningstagande som krävs av en läkare inför beslut om att arbeta under förhållanden där det är känt att grundläggande mänskliga rättigheter inte respekteras. Detta med anledning av reportaget ”Nyförlöst och fängslad”, som sändes i mars 2019 i Sveriges Radios Kaliber i P1.

► **Ny färdplan för global barnhälsa**

Swedish Institute for Global Health Transformation (SIGHT) och Svenska Läkaresällskapet lanserar en färdplan för global barnhälsa, där framsteg definieras utifrån nästa generations rätt att blomstra och placerar barnen i centrum av de globala målen för hållbar utveckling i FN:s Agenda 2030. I färdplanen framhålls att det är dags att inte bara definiera framsteg för de yngsta i termer av överlevnad. Planen lyfter också flera konkreta exempel på interventioner för att uppnå jämlik barnhälsa globalt.

Organisationsstruktur

Fyra verksamhetsområden – för förbättrad hälsa och sjukvård

Vetenskap/forskning

Forskningspolitik, anslag, stöd och priser.

Utbildning

Utbildningspolitik, grund- och vidareutbildning, fortbildning och programverksamhet.

Etik

Etiska principer, riktlinjer och uttalanden.

Kvalitet/hälsa/sjukvård

Styrning, medicinsk kvalitet, säker vård, eHälsa, läkemedelsfrågor, medicinsk språkvård, prevention, levnadsvanor och global hälsa.

För en starkare professionsröst

Svenska Läkaresällskapet (SLS) verksamhetsår 2019 har präglats av några av de största organisationsförändringarna i SLS historia. Förändringarna är investeringar för att stärka SLS inför framtidens utmaningar. Det som framför allt bör lyftas fram är medlemsreformen, den nya programverksamheten och omorganisationen av kansliet.

MEDLEMSREFORMEN

SLS fullmäktige 2019 beslutade att inrätta en helt ny medlemskategori i SLS – medlemsförening – med tillhörande stadgeändringar som träder ikraft 2021. En medlemsförening ansluts med hela sitt medlemsantal och utövar inflytande i SLS i relation till antalet läkarmedlemmar i föreningen. Reformen har många fördelar, inte minst för medlemmarna i föreningen som per automatik blir föreningsanknutna medlemmar i SLS med individuella förmåner. Att det blir tydligare att SLS samlar medicinska specialistföreningar och deras medlemmar i en organisation gör också vår röst starkare. Efter fullmäktiges beslut har det pågått ett omfattande arbete med att implementera den nya medlemskategorin. Bland annat har ett stort antal sektioner fått hjälp av SLS kansli med anpassning av stadgar för att kunna bli medlemsförening 2021.

PROGRAMVERKSAMHET

Under 2019 lanserade SLS en ny programverksamhet med åtta programkoncept för att bättre möta behovet av utbildning och fortbildning i läkarkåren och hos medlemmarna (<https://www.sls.se/utbildning/utbildningsaktiviteter/sls-programverksamhet/atta-programkoncept/>). En viktig komponent i den nya programverksamheten är att SLS ska sy-

nas mer runt om i landet. Det sker bland annat genom att SLS ordnar aktiviteter i samverkan med de lokala läkaresällskapen och deltar med aktiviteter på sektionernas "dagar" och "veckor".

KANSLIET

SLS kansli omorganiserades 2019 i syfte att effektivisera och modernisera verksamheten. SLS ska ha bästa möjliga kansli utifrån givna resurser och de utmaningar och möjligheter organisationen står inför, inte minst med anledning av medlemsreformen. Antalet tjänster på kansliet minskades och befattningar vässades. De nya tjänsterna ställer generellt sett högre krav på rätt utbildning och rätt erfarenhet hos medarbetarna. Samtidigt har kansliets verksamhet rationaliserats med bättre arbetsfördelning och effektivare stödsystem. Det fantastiska är att SLS samtidigt med en omfattande reformagenda kunnat fortsätta sitt starka engagemang för en patientorienterad hälso- och sjukvård på vetenskapliga och professionella grunder. Vi har delat ut närmare 40 miljoner kronor till medicinsk forskning. Arbetet med att ta fram en modell för professionsbaserad klinisk revision – "Hippokratesrevision" – baserad på SLS kärnvärden har fortsatt. Det gäller även engagemanget för en stärkt nära vård genom att bland annat delta i referensgruppen till utredningen om god och nära vård. SLS har deltagit aktivt i samhällsdebatten kring forskning och hälso- och sjukvården och besvarat närmare 30 remisser.

PER JOHANSSON
Kanslichef

SVENSKA LÄKARESÄLLSKAPET PRESENTERAR

MEDICINSK FORSKNING

För läkares kliniska och vetenskapliga excellens

2020

FORSKNING I FOKUS

*Med Ola Winqvist ordförande
i SLS forskningsdelegation*

DIABETES- FORSKNING I FRAMKANT

*Jubileumspristagaren
Juleen Zierath*

FRAMTIDENS LEUKEMI- BEHANDLINGAR

*Translationell forskning
med Nikolas Herold*

30 MILJONER KRONOR

SÖK SLS ANSLAG & PRISER!

**För bästa möjliga
hälsa för alla!**

Ladda ned
som e-tidning
<https://bit.ly/391WPzi>

Svenska
Läkaresällskapet

För forskning av hög kvalitet som är kliniskt relevant

SLS stödjer medicinsk forskning och utveckling. En viktig del av verksamheten bedrivs i SLS delegation för medicinsk forskning. Verksamheten är huvudsakligen inriktad på två områden, ett forskningspolitiskt arbete i syfte att stödja och utveckla svensk medicinsk forskning samt genom anslag och bidrag för stöd till svensk medicinsk forskning av hög kvalitet.

DELEGATIONEN FÖR MEDICINSK FORSKNING

Det forskningspolitiska arbetet syftar till att förbättra förutsättningarna för forskningsinriktade läkare att bedriva forskning och på alla nivåer. Yngre läkares möjligheter att bedriva forskning, såväl före som efter disputation, är av avgörande betydelse för att svensk medicinsk forskning också framgent ska ha en hög klinisk relevans. Forskningsdelegationen ansvarar även för utdelning av forskningsanslag och resebidrag från de stiftelser och donationer som disponeras av SLS. Bedömningar av ansökningar till forskningsfonderna samt förslag till fördelning lämnas av Prioriteringskommittén på delegationens uppdrag. Prioriteringskommittén består av 25 sakkunniga som var och en representerar en särskild disciplin. Delegationen har haft fyra sammanträden under året.

Aktiviteter

FÖR EN STÄRKT FORSKNING INOM PRIMÄRVÅRDEN

Delegationen har diskuterat hur SLS kan bidra till att stärka forskning inom primärvården. Anna Nergårdh, regeringens utredare av "God och nära vård", har tillsammans med åtta andra personer bjudits in till ett rundabordssamtal på SLS för att diskutera frågan inför slutbetänkandet som kommer i mars 2020.

INSPIRATIONSMÖTE FÖR FORSKANDE LÄKARSTUDERANDE

SLS introduktionsstipendium delas ut till läkarstudenter som vill prova på att forska under sommaren. Sommarstipendierna har sedan blivit inbjudna på ett inspirationsmöte under hösten Inspira-

tionsmötet har varit uppskattat bland deltagarna som fått presentera sina arbeten och nätverkat med andra forskningsintresserade.

SLS FORSKARMÅNADER

Delegationen har infört SLS Forskarmånader, ett stipendium som ger läkare möjligheten att vara tjänstlediga under två månader för att ägna sig åt forskning. Detta är ett led i att SLS ska erbjuda möjlighet till forskning på alla nivåer. Stipendiet har utlysts för första gången 2020.

FÖR GOD FORSKNINGSSSED & FORSKNINGSMILJÖ

Delegationen arbetar med att definiera vad god forskningssed är och hur man skapar och vidmakthåller en god forskningsmiljö. En representant från Vetenskapsrådet har bjudits in för att diskutera frågan.

FÖR GOD MEDICINSK FORSKNING

Delegationen arbetar kontinuerligt med att förbättra ansökningsförfarandet och har till utlysningssomgång 2020 förtydligat bedömningsnivåer av klinisk relevant och kliniskt förankrad forskning för att klargöra och underlätta prioriteringskommitténs bedömningsarbete. SLS förvaltar 100 stiftelser som ger stöd för medicinsk forskning. Under året har ca 40 miljoner kronor delats ut till forskning. Detta är fördelat både på SLS projekt och även övriga stiftelser som står under SLS förvaltning. Stödet ska stimulera till ny och övergripande forskning och är en viktig del i SLS arbete för att långsiktigt stärka utvecklingen av hälso- och sjukvårdens kvalitet. Genom projektanslag, stipendier och resebidrag ges ett betydelsefullt stöd till unga forskare. Delegationen samverkar även med AFA-Försäkring i bedömning och fördelning av forskningsmedel.

SLS PROJEKTANSLAG

SLS delade under 2019 ut totalt ca 45 miljoner kronor från olika stiftelser och fonder till forskning. SLS Projektanslag står för största delen av utdelade forskningsmedel. Drygt 19,3 mkr delades ut till dessa projekt 2019. Totalt inkom 207 ansökningar, 203 uppfyllde

Vetenskap/forskning

behörighetskraven och 66 beviljades. Av de beviljade erhöll 23 tvåårigt och 43 ettårigt anslag. Beviljandegraden var 32,5 %, anslagens storlek varierade mellan 100 000 och 800 000 kronor och medelanslaget var 303 000 kronor. Av de sökande var 53,2 % kvinnor, bland de beviljade 48,5 %. Dessutom utdelades drygt 2,3 mkr till de tvååriga anslag som 2018 beviljades ett preliminärt belopp för det andra året.

SLS RESEBIDRAG

SLS resebidrag delas ut för aktivt kongressdeltagande eller för forskningsvistelse för att lära sig nya metoder vid en utländsk institution. 2019 inkom 269 ansökningar varav 210 beviljades bidrag till ett sammanlagt belopp av 2 401 933 kronor.

SLS POST DOC-STIPENDIER

SLS post doc-stipendier finansierar tjänstledighet för nydisputerade kliniska forskare som vill bedriva forskning utomlands. 2019 utdelades drygt 3,6 mkr till post doc-stipendier. Totalt inkom 25 ansökningar, 25 uppfyllde behörighetskraven och 14 beviljades. Av de sökande var 60 % kvinnor, bland de beviljade 64,3 %.

SLS INTRODUKTIONSSTIPENDIUM FÖR MEDICINSK FORSKNING

SLS introduktionsstipendium för medicinsk forskning infördes 2018 för att stimulera studenter på läkarprogrammet att börja forska. Av de 22 ansökningar som kom in beviljades 22 stipendium till ett sammanlagt belopp av 474 000 kronor

PRISER

Forskningsdelegationen delade 2019 ut två pris. Ett till bästa vetenskapliga ansökan och ett till den ansökan som bäst representerar translationell forskning. Prissumman var 100 000 kronor för respektive pris. Läs mer på sid 16-17.

SLS TEMATIDNING MEDICINSK FORSKNING

För att lyfta SLS arbete inom forskningsområdet har kommunikationen kring SLS forskningsanslag, priser och pristagare ökat under året. I "SLS tematidning Medicinsk forskning" som gick ut i slutet av året presenterades SLS anslag, priser och pristagare samt SLS samlade syn på forskningsområdet och arbetet för att stödja och utveckla svensk medicinsk forskning.

MÅL

- Främja och utveckla klinisk förankrad forskning av hög kvalitet
- Förbättrade förutsättningar för läkare att bedriva forskning inom alla delar av hälso- och sjukvården
- Fler och tydligare karriärvägar för disputerade forskningsaktiva läkare i form av kombinerade forsknings/klinik tjänster för meritering
- Att forskning ska ingå som en naturlig och självklar del av det kliniska arbetet på alla nivåer och områden samt att forskningsuppdraget inom hälso- och sjukvården tydligt ska redovisas och följas upp.

Foto: Lasse Skog

SLS belönar & uppmärksammar god medicinsk forskning

SLS förvaltar 100 stiftelser som ger stöd för medicinsk forskning. Till etablerade forskare som utmärkt sig genom många års verksamhet, enastående resultat eller välskrivna artiklar utdelas priser och medaljer. Svenska Läkaresällskapets priser för 2019 delades ut på Årshögtiden den 12 november.

JUBILEUMSPRISET

150 000 kronor och SLS
sekelmedalj i silver
Professor Juleen Zierath
Institutionen för molekylär
medicin och kirurgi, KI
belönas för viktiga upptäckter
inom metabolism och diabetes.

BENGT WINBLADS PRIS

150 000 kronor
Professor Kaj Blennow
Sektionen för psykiatri och
neurokemi, Göteborgs
universitet belönas för
framstående insatser inom
Alzheimerforskningen.

INGVARPRISET

30 000 kronor och SLS
200-års medalj i brons
**Professor emerita
Lil Träskman Bendz**
Lunds universitet belönas
för betydelsefulla insatser
inom suicidforskning.

ELLIS OCH IVAR JANZONS PRIS

70 000 kronor
**Professor emeritus
Berndt Stenberg**
Avd. för medicin, derma-
tologi och venerologi,
Hudkliniken, Norrlands
Universitetssjukhus,
Umeå belönas för långvarig
forskning och pionjärbete gällande inom-
husmiljö och bildskärmsarbete.

Professor emeritus Chris Anderson

Avd. för dermatologi,
Institutionen för klinisk
och experimentell
medicin, Hudkliniken,
Universitetssjukhuset i
Linköping, belönas för innovativ och
tvärvetenskaplig forskning inom hudfy-
siologi och mikrodialys med frågeställ-
ningar inom hudbarriär, hudreaktivitet och
psoriasis.

OSCAR MEDINS PRIS

25 000 kronor

Senior professor

Åke Lernmark

Lunds universitet belönas för epokgörande insatser för förståelsen av patogenesen vid autoimmun (typ 1) diabetes hos barn.

REUTERSKIÖLDS PRIS

40 000 kronor

Professor Lisa Rydén

Lunds universitet belönas för långsiktiga och värdefulla studier för att ta fram prognostiska och prediktiva markörer vid bröstcancer, samt för hennes insatser för kvalitetsförbättring av bröstcancerkirurgin i Sverige.

LENNMALMS PRIS

25 000 kronor och

Lennmalms medalj i silver

Post doc Hannes Lindahl

Neuroimmunologiska enheten, Institutionen för klinisk neurovetenskap, Karolinska Institutet belönas för avhandlingen: "Interleukin-22 binding protein in multiple sclerosis and experimental inflammation models".

Post doc Syed Rahman

Avd. för försäkringsmedicin, Institutionen för klinisk neurovetenskap, Karolinska Institutet belönas för avhandlingen: "Disability pension due to common mental disorders - subsequent psychiatric morbidity and suicidal behavior".

Post doc Lisa Mather

Avd. för försäkringsmedicin, Institutionen för klinisk neurovetenskap, Karolinska Institutet belönas för avhandlingen: "Burnout and sick leave due to mental disorders: heritability, comorbidity, risk factors and adverse outcomes".

HIPPOKRATESPRISET

10 000 kronor och Clarence

Blomqvist medalj i silver

Fredrik Tamsen

Specialist i rättsmedicin, medicine doktor Uppsala universitet, belönas för sitt mod, civillikage och sin starka etiska kompass i läkargärningen.

Foto: Privat

ALVARENGAS PRIS

50 000 kronor

Jonas F Ludvigsson, Martin Neovius, Jonas Söderling, Soffia Gudbjörnsdottir, Ann-Marie Svensson, Stefan Franzén, Olof Stephansson samt Björn Pasternak

Belönas för artikeln: "Maternal Glycemic Control in Type 1 Diabetes and the Risk of Preterm Birth: A Population-based Cohort Study" med valspråket: "Bland kvinnor med diabetes och högt HbA1c finns risk att fostret alltför tidigt gör sin entré".

TRANSLATIONELLA FORSKNINGSPRISET

100 000 kronor

Nikolas Herold

Post-doc, Karolinska Institutet, ST-läkare, Astrid Lindgrens Barnsjukhus belönas för ansökan: "Identifiera, karakterisera och upphäva läkemedelsresistens vid akut myeloisk leukemi och andra maligna sjukdomar".

BÄSTA PROJEKTANSÖKAN

100 000 kronor

Daniel Öhlund

Läkare, bitr. lektor, Umeå Universitet, Wallenberg centrum för molekylär medicin och Institutionen för strålningsvetenskaper belönas för projektansökan: "Targeting Tumor-Stromal Interactions in Pancreatic Cancer".

BENGT I LINDSKOGS SPRÅKPRIS

30 000 kronor

Ulla Gerdin belönas för sina förtjänstfulla insatser i utveckling av den svenska hälso- och sjukvårdens fackspråk.

ERNA EBELINGS PRIS

35 000 kronor

Professor Peter Thomsen

Avd. för biomaterialvetenskap, Sahlgrenska akademien, Göteborgs Universitet belönas för framstående forskning inom området biomaterial.

Foto: Johan Wingborg

ASKLEPIOSPRISET

Bästa vetenskapliga artikel: Keivan Javanshiri, AT-läkare vid Skånes Universitets-sjukhus samt doktorand vid Lunds Universitet.

Bästa projektarbete:

Theresia Akhlagi
Legitimerad läkare,
Lunds Universitet.

För läkare med hög kompetens genom hela yrkeslivet

SLS främjar och bevakar förutsättningar för läkares utbildning från grundutbildning till fortbildning med utgångspunkt i patienternas, verksamhetens och samhällets behov.

Det utbildningspolitiska arbetet bedrivs av SLS delegation för utbildning. Inom verksamhetsområdet för utbildning ligger även Programkommitténs arbete med SLS programverksamhet och den verksamhet som bedrivs av Kandidat- och underläkarföreningen.

Arbetet syftar till att stärka läkarnas förutsättningar för att få en god utbildning och kompetensutveckling genom hela yrkeskarriären.

DELEGATIONEN FÖR UTBILDNING

SLS utbildningsdelegation främjar utvecklingen inom samtliga faser av det livslånga lärandet från grundutbildning, via specialiseringstjänstgöring till fortbildning (kontinuerlig professionell utveckling). Delegationen ska på eget initiativ, eller på uppdrag av SLS fullmäktige eller nämnd följa, bereda och ge nämnden råd och upplysningar i utbildningsfrågor med utgångspunkt i samhällets och patienternas behov. Delegationen har ny ordförande sedan halvårsskiftet 2019. Under hösten gick delegationen ut till alla SLS sektioner med inbjudan att nominera ledamöter till delegationen. Intresset var stort och från 2020 har delegationen fem nya ledamöter.

Aktiviteter

Under flera år har delegationens arbete dominerats av aktiviteter kopplade till de stora förändringar som läkares utbildning genomgår – ny sexårig grundutbildning, borttagandet av allmän-tjänstgöringen och införandet av bastjänstgöringen, som i sin tur påverkar hela specialiseringstjänstgöringen. Delegationen har varit involverad i utredningar, referensgrupper och remissberedningar. Under 2019 har fortbildning pekats ut som en av SLS nämnd särskilt prioriterade frågor. Delegationen har verkat för målen och det yrkeslivslånga lärandet genom följande aktiviteter.

NY SEXÅRIG GRUNDUTBILDNING

I mars 2019 beslutade regeringen om ändringar av högskoleförordningen som innebär att den nya sexåriga utbildningen införs från hösten 2021. Delegationens ordförande gick ut i en kommentar om beslutet och framhöll vikten av en ny modern läkarutbildning som kan möta de utmaningar som hälso- och sjukvården står inför. Därefter har Utbildningsdelegationen på nära håll följt lärosätenas arbete med ansökningar till UKÄ om examensrätt som ska vara inne mars 2020 samt arbetet med gemensamt framtagande av Entrustable Professional Activities (EPA.) Dessa aktiviteter ingår i en läkares dagliga arbete och ska kunna utföras självständigt av en legitimerad läkare. Lärosätena kommer att använda dessa EPA för att säkerställa den höga standard som man gemensamt anser kommer att krävas av alla studenter för att efter läkarexamen kunna ansöka om legitimation.

Socialstyrelsen fick under hösten ett regeringsuppdrag att se över delar av allmäntjänstgöringen (AT). Delegationen har informerat sig om uppdraget och arbetet och bjöd in november in Socialstyrelsen till ett gemensamt möte mellan delegationen och Läkarförbundets utbildnings- och forskningsråd.

Utbildning

BASTJÄNSTGÖRING SOM EN DEL AV SPECIALISERINGS-TJÄNSTGÖRINGEN

Delegationen har under 2019 arbetat med nya föreskrifter för bastjänstgöringen (BT), som är en del av specialiseringstjänstgöringen (ST). Delegationen har ett flertal gånger träffat Socialstyrelsen under arbetets gång och har kunnat framföra SLS synpunkter. Delegationen har även förmedlat kontakter mellan Socialstyrelsen och sektioner som Socialstyrelsen särskilt önskat träffa.

Utbildningsdelegationens ordförande ingår sedan 2019 i Socialstyrelsens ST-råd, som har varit ett viktigt forum för att få löpande information om föreskriftsarbetet och diskutera BT, och hur hela ST påverkas.

Delegationen var i mars 2019 inbjuden till svenska nationella psykiatrikongressen i Stockholm för att delta i en debatt om sexårig grundutbildning och BT.

CERTIFIERAD SUBSPECIALISERING INOM RADIOLOGI

Arbetet med certifieringen av interventionell radiologi i enlighet med SLS samarbete med Seldingersällskapet (SSVIR) har fortsatt under året. Tre personer har certifierats 2019. Utbildningsdelegationen har en process för certifieringen tillsammans med Seldingersällskapet. En målbeskrivning är framtagen. Samarbetet med certifieringen har pågått sedan februari 2017.

LÄKARES FORTBILDNING

Delegationen har fortsatt verkat för att SLS policydokument "Läkares fortbildning - en del av det yrkeslivslånga lärandet" ska bli känt och implementerat. Delegationen har framförallt följt arbetet i SFAM:s fortbildningsråd och SFAI:s fortbildningsgrupp. Båda sektionerna är representerade i delegationen.

Fortbildningsprojektet har drivits i samarbete med SFAM. Ett möte ägde rum den 26-27 mars 2019 i Stockholm, där delegationen deltog aktivt. Ett uppföljande möte ägde rum i Skoghall den 10-11 juni 2019. Inom projektet äger även regelbundna videomöten rum där delegationen deltar.

Den 3-4 oktober bjöd fortbildningsprojektet tillsammans med SFAM in Sir Sam Everington från London till en hearing i Stockholm där delegationen deltog.

Delegationen arrangerade i januari en debatt på SLS om fortbildning. Delegationen har medverkat med flera artiklar i temanummer av Läkartidningen. I augusti 2019 om det yrkeslivslånga lärandet. I september arrangerade delegationen ett symposium i samarbete med Läkartidningen om "Läkares livslånga lärande".

Delegationen har under året tagit fram ett kunskapsunderlag om EU:s yrkeskvalifikationsdirektivs artikel om fortbildning och gått igenom andra förslag om reglering av fortbildningen.

Delegationen deltog i ett seminarium i december om fortbildning/CPD på ett möte som sektionen för allmänmedicin hade

SAMVERKAN & PÅVERKANSARBETE

Delegationen har samverkat med både externa och interna grupper. Delegationens ordförande ingår sedan 2019 i Socialstyrelsens ST-råd. Delegationen har samverkat med Läkarförbundet bl. a. med årligt gemensamt möte med förbundets utbildnings- och forskningsråd, under 2019 i november. I oktober deltog delegationen i det årliga nordiska utbildningsmötet i Danmark. Delegationens ordförande ingår i SLS Programkommitté som ansvarar för SLS programverksamhet.

Under våren 2019 skrev delegationen tillsammans med andra representanter för SLS en artikel i Läkartidningen "Patientsäkerheten förutsätter dokumenterad läarkompetens". Under hösten skrev delegationen artiklar om det yrkeslivslånga lärandet i Läkartidningen. Delegationen deltog i beredning av svar på dialogfrågor i delbetänkandet God och nära vård – Vård i samverkan (SOU 2019:29).

MÅL

Övergripande mål: Läkare med hög kompetens genom hela yrkeslivet.

- En grundutbildning som leder fram till den kompetens (bekräftad med legitimation) som behövs för anställning som läkare, i Sverige eller utomlands.
- En ST som bygger på tjänstgöring under handledning på sådant sätt att läkarna får systematisk kompetensutveckling som specialist.
- Professionen är i högre utsträckning involverad i uppdraget att pröva uppnådd kompetens inför utfärdande av specialist bevis.
- Ett system som säkerställer att alla läkare fortlöpande vidareutvecklar erforderliga kompetenser för arbetsuppgifter de ställs inför.
- SLS fortbildningsmodell är implementerad och känd.
- En programverksamhet i SLS regi som är av hög kvalitet, relevant, kostnadseffektiv och tillgänglig för medlemmarna.

SLS asylprojekt

ASYLPROJEKTET

Svenska Läkarsällskapet och Södertörns högskola har tillsammans startat ett utbildningsprogram för läkare och sjuksköterskor med examen från länder utanför EU. Kursen syftar till att förbereda deltagarna för Socialstyrelsens kunskapsprov samt för framtida arbete inom svensk hälso- och sjukvård. Undervisningen äger rum i Stockholm och Huddinge. Nuvarande kurs startade i september 2019 och pågår fram till augusti 2020. Undervisningen är på heltid. Det här är den tredje omgången sedan starten 2016 och den andra i SLS regi. Tidigare kurser har riktat sig endast till asylsökande. Nuvarande kurs består av både deltagare med uppehållstillstånd och asylsökande.

BAKGRUND

Sverige har idag en betydande brist på läkare. Erfarenheten visar att i frånvaro av aktiv hjälp till asylsökande läkare tar det mellan 5-7 år innan de erhåller legitimation, till stor nackdel, passivisering och vända för individerna samt till stor kostnad för samhället. Beräkningar visar att det kostar c:a 3,5 miljoner kr att utbilda en läkare vid svensk medicinsk fakultet medan kostnaden för undervisning av en person med utländsk läkarexamen uppgår till c:a 300.000 kr. Beräkningar av Riksrevisionsverket (RRV) visar att varje månad som tiden till erhållande av legitimation kan förkortas medför en ekonomisk vinst för samhället om 42.000 kr. Vinsten för både individer och för samhället är således mycket stora om en förkortad tid till legitimation kan uppnås.

KURSEN GES I TVÅ STEG

1. Svenska och medicinsk svenska, fyra månader.
Vid godkända resultat utfärdas ett kursintyg för godkända kunskaper i svenska och medicinsk svenska motsvarande EFSR:s skalan nivå C1. Kursperiod september – december 2019.
2. Utbildningen fortsätter med undervisning i teoretisk och klinisk medicin, praktiska övningar och auskultation inom svensk hälso- och sjukvård under perioden januari – augusti 2020.

KURSDELTAGARE

Urvalet av kursdeltagare har skett genom intervjuer före kursstart. Kursen bestod av 21 läkare och fem sjuksköterskor. Deltagarna kommer från Afghanistan, Bangladesh, Egypten, Iran, Irak, Ryssland, Sudan, Syrien, Turkiet och Ukraina.

ANTAGNINGSKRAV

Av Socialstyrelsen granskad slutexamen som läkare eller sjuksköterska från hemlandet

TIDIGARE UTBILDNINGSPROGRAM

Av nio deltagare som fullföljde den första kursen har samtliga blivit godkända på C-1 nivå i svenska, tre har erhållit legitimation, fem klarat kunskapsprovet och går vidare mot legitimation. Av 13 läkare, som i andra kursen deltog fullt ut, har alla erhållit betyg på C-1 nivå i svenska, en person har fått legitimation, sju har klarat kunskapsprovet och söker eller gör nu praktisk tjänstgöring. Sammantaget kan resultatet av kurserna anses vara jämbördigt med eller bättre än utfallet för de medicinska fakulteternas kompletteringsundervisning.

FINANSIERING

Programmet stöds av statliga medel, dels genom ett anslag från Socialdepartementet, dels genom medel som Regeringen ställt till Länsstyrelsens i Stockholm förfogande för tidiga insatser för asylsökande (TIA medel). Den tredje kursen har även erhållit ekonomiskt stöd från Svenska Läkarsällskapet.

EVENTUELL FORTSÄTTNING

Det föreligger ett behov av att överföra den nuvarande projektbaserade undervisningen till en permanent organisation.

A photograph of a female doctor with dark hair and glasses, wearing blue scrubs and a stethoscope. She is smiling and looking towards a patient whose back is to the camera. The background is a blurred clinical setting.

För bättre mottagande och integration av asylsökande läkare

För en gemensam röst ur ett yngreläkarperspektiv

KANDIDAT- OCH UNDERLÄKARFÖRENINGEN

Svenska Läkaresällskapets Kandidat- och underläkarförening (KUF) arbetar för den professionella och personliga utvecklingen hos läkarstudenter och läkare fram till legitimation.

Föreningen arbetar för att vara en aktiv plattform inom Svenska Läkaresällskapet (SLS) genom att fokusera på fyra kärnområden: etik, vetenskap, forskning och utbildning. Under 2019 har vi även haft två ytterligare fokusområden: global hälsa och eHälsa.

Aktiviteter

GRUNDUTBILDNING & BASTJÄNSTGÖRING

KUF arbetar kontinuerligt med att bevaka frågor som rör läkarutbildningen och har under 2019 tagit fram en informationsfilm om det nya 6-åriga läkarprogrammet och bastjänstgöring. Nytt för i år är arbetet i ordförandekonventet för medicine studerande i Sverige (OMSIS) där KUF har fått en plats med närvaro- och yttranderätt.

PROGRAMVERKSAMHET

Föreningen har anordnat en rad master classes och utbildningstillfällen med inbjudna experter där medlemmar har fördjupat sin kunskap inom ett begränsat ämnesområde. Under året har fyra master classes arrangerats: Global barnhälsa i samarbete med IFMSA-Sweden, Tuberkulos i samarbete med Världsinfektionsfonden, Klimat och hälsa i samarbete med IFMSA-Sweden samt Vaccin i samarbete med IFMSA-Sweden. Den nationella veckan "Global Health Week" ägde rum i oktober och ett panelsamtal om global hälsa arrangerades under AT-stämman. En rad föreläsningar har hållits på de lokala orterna. Bland dessa kan nämnas "Pengar som drivkraft i vården" med Johan von Schreeb i Uppsala, "Att jobba som underläkare" i Linköping, en föreläsningsserie om flyktinghälsa i Uppsala, en paneldebatt om global hälsa i Skåne, en paneldebatt om läkares arbetsmiljö med politiker, fackliga representanter

och forskare i Stockholm och flera föreläsningar om global hälsa i Umeå. Kliniska aktiviteter har också hållits, såsom två suturkvällar i Linköping på nybörjar- och fortsättningsnivå.

PÅVERKANSARBETE

KUF arbetar aktivt med påverkansarbete. Utifrån en medlemssenkät samt tidigare styrelsers arbete och SLS idéprogram har ett åsiktsprogram tagits fram. I detta framgår föreningens ståndpunkter i flera för oss grundläggande frågor. Avsikten är att åsiktsprogrammet ska vara ett levande dokument, som vid behov kan uppdateras vid årsmötet, och används i KUF:s arbete inom SLS nämnd, delegationer och kommittéer, såväl som arbetet utanför SLS.

KUF organiserade även "Securing Long and Healthy Lives for Generations To Come - a Youth Lead Conversation", där ledarna för några av de största internationella hälsoorganisationerna mötte ledare från Sveriges ungdomsorganisationer. Eventet var ett samarbete med Swedish Institutet for Global Health Transformation. Föreningen organiserade även en interaktiv workshop med unga på temat "Transforming Food Systems with Youth" tillsammans med LSU, Utrikesdepartementet, SIGHT, EAT Foundation och IFMSA-Sweden, där KUF särskilt lyfte kopplingen mellan hälsa, matvanor och klimat. Inom området eHälsa har KUF deltagit på seminarium för den statliga utredningen "Digifysiskt vårdval", deltagit i utformningen av remissvaret till utredningen "Digifysiskt vårdval", samt varit representerade på HoSIT, en konferens om it inom hälso- och sjukvården. Föreningen har även deltagit i SLS arbetsgrupp för klimat och hälsa med uppdrag att fram en klimatpolicy för SLS.

NY NATIONELL MÖTESPLATS FÖR KUF MEDLEMMAR

Föreningen har även skapat en ny nationell mötesplats för medlemmar "Medlemsdagen" och den efterföljande "Vintergalan". Där delades de nya KUF priserna "Etikpriset Columna" och "Debattpriset Röst" ut för första gången. Tillsammans med föreningen Svensk

Förening för Medicinsk Psykologi har KUF även organiserat en skrivartävling för studenter och yngre läkare och fått in många reflekterande texter om att patientmöten och vår roll i vården.

PRISER OCH PRISTAGARE

Debattpriset Röst

Priset belönar läkarstudent eller läkare innan legitimation som på något sätt gjort sin röst hörd genom ett yngre läkarperspektiv för att förbättra hälso- och sjukvården. Det kräver särskilt mod med tanke på den beroendeställning som yngre läkare har i förhållande till mer seniora kollegor samt behovet av handledning genom karriären.

Årets pristagare: Fanny Nilsson, AT-läkare, Södersjukhuset, belönas för att med stort engagemang och mod varit aktiv i debatten och författat flera välformulerade debattinlägg om situationen i vården, med fokus på underläkarens roll. Hennes insatser har uppskattats på bred front och gett upphov till en viktig diskussion kring hälso- och sjukvårdens framtid. I sin tidigare roll som underläkare i väntan på en AT-tjänst har Fanny befunnit sig i en särskilt utsatt situation.

Etikpriset Columna

Priset belönar läkarstudent eller läkare innan legitimation för uppvisande av god moralisk resning hos läkarstudent eller underläkare.

Årets pristagare: Eva Skärby, läkarstudent, Karolinska Institutet, belönas för att på ett föredömligt sätt fört diskussion gällande det ansvar som en läkartitel innebär genom att ta ställning för läkaretiken i den offentliga debatten

gentemot en senior kollega. Eva har visat på mod och ett klokt sinne och förståelse för läkarrollens ansvar i sina genomtänkta argument.

Asklepiospriset bästa vetenskapliga artikel

Årets pristagare: Keivan Javanshiri, AT-läkare, Skånes Universitetssjukhus samt doktorand vid Lunds Universitet prisas för sin forskning gällande riskfaktorer för olika typer av demens.

Asklepiospriset bästa projektarbete

Årets pristagare: Theresia Akhlagi, legitimerad läkare, Lunds Universitet prisas för sin forskning om indolent multipelt myelom, ett förstadium till blodcancer multipelt myelom, samt de riskfaktorer och riskprofiler som bidrar till progression från förstadium till cancersjukdom.

En krigsförklaring mot gemensamt finansierad vård

*”NKS skulle bli kronjuvelen på framtidens
högspecialiserade vård.
Det blev istället kronjuvelen på
marknadslogikens vårdpolitik.
Och de verkar inte färdiga”*

Fanny Nilsson
”En krigsförklaring mot gemensamt finansierad vård”
Dagens Arena 2019-11-17

SLS Programkommittés uppdrag är att ta det strategiska ansvaret för SLS samlade programverksamhet. Ambitionen är att skapa synergier och att mötesverksamheten ska länkas till SLS övriga mål och aktiviteter.

SLS PROGRAMKOMMITTÉ

Under 2019 lanserade SLS en ny och uppdaterad programverksamhet för att möta behovet av utbildning och fortbildning i läkarkåren. I en enkät som gick ut till sällskapets medlemmar framkom bland annat önskemål om fortbildningsaktiviteter, kurser och kongresser över specialistgränserna – baserade på SLS kärnområden – vetenskap, utbildning, etik och kvalitet. För att möta behovet har programkommittén under året tagit fram ett programkoncept innehållande åtta delar. Programverksamheten presenterades i tidningen "SLS Program 2019/2020" vilken distribuerades postalt till Sveriges alla läkare med tidningen "Framtidens Karriär – Läkare" under våren 2019 samt som e-tidning.

ÅTTA PROGRAMKONCEPT FÖR LÄKARES YRKESLIVSLÅNGA LÄRANDE

- 1. SLS PÅ TURNÉ** En gång per termin arrangeras ett aktuellt vetenskapligt program nationellt i samarbete med lokala läkaresällskap samt Kandidat- och Underläkarföreningen spridda över landet.
- 2. SLS FORTBILDNINGSDAGAR** SLS delegationer, kommittéer och vetenskapliga sektionerna arrangerar fortbildningsdagar i SLS hus för kollegor i den egna och andra specialiteter. Alla deltagare som önskar erhåller SLS fortbildningsintyg som bevis på genomförd fortbildning. Intyget kan användas i fortbildningsportföljer, vid kliniska granskningar och revisioner samt vid lönesamtal.
- 3. SLS PÅ SEKTIONERNAS ÅRSMÖTEN/VECKOR** SLS deltar utvalda sektioners årsmöten och särskilda fortbildningsveckor och bidrar med programpunkter.

4. SLS FORTBILDNING PÅ WEBBEN Under året planeras för seminarieriet "SLS Lege Artis" som lyfter sjukdomar som berör hela läkarkåren. Ett filmat panelsamtal med moderator samt experter om hjärtsvikt i samarbete med SLS sektion för kardiologi är under produktion och kommer att nås via medlemsinlogg på SLS hemsida. SLS lanserar även en podcast om global hälsa och hållbar utveckling.

5. SLS BERZELIUSSYMPOSIER Ett Berzeliussymposium är en internationell, vetenskaplig konferens inom aktuella medicinska frågor. Föreläsningarna hålls av utländsk och svensk expertis och vänder sig till läkare, forskare, beslutsfattare och andra intresserade. Ämnet ska vara av stor betydelse för sjukvården och svensk forskning ska ha bidragit väsentligt inom området. Förslag till ämnen lämnas av SLS sektioner eller enskilda medlemmar via en sektion.

6. SLS PREMIUMRESOR Fortbildningskurser inom olika ämnesområden inom och utom Sveriges gränser. En unik möjlighet att ta del av ny kunskap samtidigt som du ges möjlighet att lära känna en ny plats och nya kollegor. Resorna, som kan ha olika tema och innehåll, arrangeras i egen regi, eller i samarbete med t ex en sektion. Den första går till Korsika och välkomnar deltagare från alla specialiteter.

7. SLS KANDIDAT- OCH UNDERLÄKARFÖRENING Kandidat- och underläkarföreningen (KUF) finns i Stockholm, Uppsala, Umeå, Linköping, Malmö/Lund och Örebro. KUF arrangerar utbildningsaktiviteter som EKG-workshops, en nationell årlig global hälsovecka, master classes, panelsamtal och debatter.

8. SLS DEBATTER OCH KONST & LÄKEKONST Aktuella debatter i heta ämnen som rör hälso- och sjukvårdens utveckling arrangeras regelbundet i SLS hus och sänds även på YouTube. Programserien Konst & Läkekunst belyser sjukdomars betydelse för konstnärers skapandeprocess och verk och framförs av läkare, författare, musiker eller andra konstnärer.

SLS programverksamhet

SLS PÅ TURNÉ

4/11 Bakom kulisserna på Centrum för medicinsk bildvetenskap och visualisering (CMIV), Linköping.

SLS FORTBILDNINGSDAGAR

4/2 SLS preventionsdag: "Fokus på levnadsvanor – en nyckel till jämlik hälsa".

20/3 SLS eHälsosdag: "Professionens medverkan i digitalt stöd inklusive appar i vården – evidens och etik".

25/9 Utmattningssyndrom – uppdatering av diagnostik och behandling.

1/10 Halvdagskurs om den sjuka aortan. Svenska Hjärtförbundets (SHF) Imaginggrupp och SLS i samarbete, Stockholm.

8/10 Halvdagskurs om den sjuka aortan. Svenska Hjärtförbundets (SHF) Imaginggrupp och SLS i samarbete, Umeå.

14-17/10 Klinisk etikkurs.

17/10 Halvdagskurs om den sjuka aortan. Svenska Hjärtförbundets (SHF) Imaginggrupp och SLS i samarbete, Malmö.

21/11 Pulmonary Pathology Course.

29/11 Etikdagen - Prioriteringar – en del av läkekonsten? SLS och SLFs gemensamma etikdag.

9/12 SLS forskarskola: "Design och fallgorpar i klinisk vetenskap".

16/12 Klinisk etikkurs.

SLS PÅ SEKTIONERNAS ÅRSMÖTEN/VECKOR

9/5 SFAMs kongress: "Prioriteringar och resursfördelning för jämlik vård?". Mikael Sandlund modererade.

13-15/3 Svenska Psykiatrikongressen: Debatt om sexårig grundutbildning och BT. Hans Hjelmqvist med flera deltog.

SLS FORTBILDNING PÅ WEBBEN

SLS podcast om global hälsa och hållbar utveckling.

SLS BERZELIUSSYMPOSIER

21-22/2 Berzelius symposium 99: The Cardiac Patient from Birth to Adulthood, Stockholm.

23-25/5 Berzelius symposium 100: Multidisciplinary Approach to Diffuse Parenchymal Lung Disease and Lung Transplant, Stockholm.

11-12/9 Berzelius symposium 101: Obesity and Type 2 diabetes. Understanding the Role of Ethnicity, Umeå.

SLS PREMIUMRESOR

28/9-5/10 Ile Rousse, Korsika. Tema: Geriatrik & Radiologi.

SLS KANDIDAT- OCH UNDERLÄKARFÖRENING (KUF)

22/1 Paneldebatt: Att hantera sjukskrivningar som ung läkare – hur blir det bättre?

22/1 Paneldebatt: Läkares arbetsmiljö.

26/1 Masterclass i Global Hälsa.

9/4 Global hälsa och hållbar utveckling. KUF i samarbete med SIGHT.

9/4 När pengar blir drivkraft i sjukvården – globala exempel med Johan Von Schreeb.

15/4 När patienten kommer i andra hand med Omar Alshogre.

11/6 Transforming the Food System with Youth.

14/12 KUFs medlemsdag och Vintergala.

SLS DEBATTER & SEMINARIER SAMT KONST & LÄKEKONST

22/1 Debatt: Läkares fortbildning.

19/2 Konst & Läkekonst: Sherlock Holmes - detektiven som diagnostiker.

5/3 Konst & Läkekonst: Jazzöden - medicinska och musikaliska nedslag i jazzens historia.

12/3 Debatt: Åldersexplosionen – Hur ska vi göra? Hur kommer vården att fungera, eller inte?

19/3 Debatt: Etiskt perspektiv på styrningen av sjukvården.

26/3 Lennanderföreläsning med Anders Johansson.

2/4 Konst & Läkekonst: Hugo Theorell och hans musik.

24/4 Fysisk aktivitet som barn och hållbar elitidrott – från vaggan till OS, Göteborg.

7/5 Seminarium: Vad är personcentrerad vård och hur kan vi inom hälso- och sjukvården arbeta mer personcentrerat?

21/5 Debatt: Att ställa rätt diagnos – risker och möjligheter.

30/8 Frukostseminarium: Färdplan för global hälsa. SLS i samarbete med SIGHT.

18/9 Medicinska moraler och skandaler – ett symposium på SLS om vetenskapens etiska gränser.

24/9 Konst & Läkekonst: Den onda hjärnan.

9/10 Jämlikt stöd för fysisk aktivitet och hälsosamma matvanor för barn och ungdomar.

15/10 Konst & Läkekonst: Om läkemedelsförfalskning genom tiderna.

22/10 Utvecklat strategiskt arbete med levnadsvanor - en förut-sättning för en jämlik och hållbar hälso-och sjukvård!

16/11 Konst & Läkekonst: Läkekonst – Berättarkonst – Diktkonst.

4/12 Julfika för nyalända läkare.

För en hög etisk medvetenhet i hälso- och sjukvården

SLS arbetar för en hög etisk medvetenhet inom hälso- och sjukvården. Många medicinskt etiska grundfrågor är av närmast tidlös art, som respekten för patientens autonomi och integritet samt kravet att upprätthålla rättvisa. Men eftersom läkarens verksamhet är en del av ett föränderligt samhälle uppstår hela tiden nya utmaningar och behov av avvägningar. Utvecklingen kräver en hög grad av etisk medvetenhet hos alla läkare för att inte viktiga värden ska gå förlorade.

DELEGATIONEN FÖR MEDICINSK ETIK

Det etiska arbetet inom SLS bedrivs främst i SLS delegation för medicinsk etik. Delegationen har haft fem sammanträden, varav ett internat under året.

Aktiviteter

SLS EHÄLSODAG

Delegationen medverkade på SLS årliga eHälsodag som 2019 hölls under rubriken "Professionens medverkan i digitalt stöd inklusive appar i vården – evidens och etik". Mikael Sandlund, ordförande i delegationen för medicinsk etik, Ulrika Sanden och Tiit Mathisen, ledamöter, föreläste om eHälsa ur ett etiskt, lagligt och jämlikhetsperspektiv.

ETIKDAG OM PRIORITERINGAR – EN DEL AV LÄKEKONSTEN?

Etikdagen som delegationen årligen arrangerar tillsammans med Sveriges Läkarförbund hölls den 29 november 2019 i SLS hus med temat Prioriteringar – en del av läkekonsten? Föreläsningar varvades med diskussioner kring etiska aspekter rörande prioriteringar i hälso- och sjukvården – från politiken till vårdgolvet, utifrån frågeställningar såsom: Fungerar den etiska plattformen? Varför behövs politiska prioriteringar? Vilka utmaningar finns? Vad förväntas av läkaren på golvet?

KURS I KLINISK ETIK FÖR LÄRARE- OCH HANDEDARE I HÄLSO- OCH SJUKVÅRDEN

Delegationen arrangerade tillsammans med Sjuksköterskornas etiska råd under hösten en femdagarskurs om klinisk etik för blivande och aktiva lärare och handledare i klinisk etik. Syftet med kursen var att ge kursdeltagare en fördjupad kunskap om medicinsk etik samt en verktygslåda med undervisningsmetoder inom etikområdet och en ökad förmåga att fånga upp och föra etiska diskussioner vid utbildning men även i den kliniska vardagen. Det övergripande målet med kursen var att utveckla deltagarnas kunskaper och färdigheter i klinisk etik liksom förmågan att använda för området lämpliga lärandemetoder. Kursen innehöll fördjupande föreläsningar inom medicinsk etik men fokuserade framförallt på olika typer av interaktivt lärande och presentation av pedagogiska metoder användbara för att träna etiskt tänkande. Under kursen berördes ämnen som autonomi, beslutsförmåga, behov, prioriteringar och team-etik med exempel tagna från vården. 15 stycken läkare och 2 stycken sjuksköterskor gick kursen som var uppdelad på två olika kurstillfällen. Mellan de två kurstillfällena hade deltagarna i uppgift att planera och genomföra ett undervisningsmoment som redovisades vid kurstillfälle 2.

2019 ÅRS HIPPOKRATESPRISTAGARE

Fredrik Tamsen, specialist i rättsmedicin och medicine doktor vid Uppsala universitet, tilldelades SLS etikpris "Hippokratespriset 2019" för sitt mod, civillikage och sin starka etiska kompass i läkargärningen. Motiveringen lød: "Fredrik Tamsen belönas för sin okuvliga förmåga att med vetenskaplig stringens genomskåda sin egen arbetsgivares, uppdragsgivares, och ansvarig myndighets (RMV) tillkortakommande när det gäller allvarig brist på kunskap, erfarenhet och akademisk kompetens för att utveckla trovärdiga och rättssäkra metoder för åldersbedömningar av ensamkommande flyktingbarn i Sverige".

PÅVERKSANSARBETE

Brott mot FN:s deklaration om mänskliga rättigheter

Delegationens ordförande Mikael Sandlund gjorde ett etiskt uttalande den 22 mars 2019 om att lagstiftningen om ogifta kvinnor och utomäktenskapliga barns rättigheter i Förenade Arabemiraten innebär ett flagrant brott mot FN:s deklaration om mänskliga rättigheter i en kommentar till Dagens Nyheter. Med anledning av detta gick delegationen ut med ett Etikuttalande "Uttalande med anledning av reportaget "Nyförlöst och Fängslad".

Åldersbedömningar

Delegationen för medicinsk etik bevakar frågan om medicinska åldersbedömningar sedan flera år och har efterlyst en oberoende vetenskaplig granskning av metoderna i ljuset av internationell och nationell forskning. Den 11 april 2019 tillsatte regeringen oberoende utredning av medicinska åldersbedömningar i asylprocessen. Det efter påtryckningar av bland andra SLS, och Statens medicinsk-etiska råd (Smer), som tidigare ställt krav på en oberoende granskning av de medicinska åldersbedömningarna. I juni 2019 publicerade RMV ut en skrivelse på sin hemsida med rubriken "Sammanställning av det vetenskapliga underlaget om medicinsk åldersbedömning av personer med manligt kön baserat på magnetkameraundersökning av knä- och tandröntgen". Av skrivelsen framgår att 19.7% av undersökta pojkar/män i åldern 17-18 år kan förväntas ha slutna tillväxtzoner i antingen tand eller knä, och därmed riskerar att bli felaktigt bedömda som att undersökningen "talar för" att vederbörande är över 18 år. Tidigare har RMV angett en generell felmarginal på ca 10 % utan att tydliggöra hur man beräknat denna siffra.

Samvetsfrihet i vården

Med anledning av att frågan om samvetsfrihet för hälso- och sjukvårdspersonal än en gång aktualiserades genom ett politiskt utspel under hösten 2019 kommenterade Mikael Sandlund frågan: "Hälso- och sjukvården finns till för patientens skull och inte för personalens. Det är ingen rättighet att få arbeta inom hälso- och sjukvården, vare sig generellt eller i ett specifikt yrke. Om det uppstår intressekonflikter i vården, vilket det ibland gör, så är

grundregeln att patientens intressen går först". Svenska Läkarsällskapets delegation för medicinsk etik har sedan tidigare tydligt tagit ställning i frågan om eventuell samvetsklausul i ett uttalande från 2014 "Nej till Samvetsklausul".

Besvarade remisser

Delegationen är en viktig remissinstans inom SLS eftersom den medicinetiska dimensionen ryms inom merparten av de utredningar som SLS får ta del av i form av remisser att besvara. För att nämna några av de utredningar under året där delegationens remissvar har varit tongivande är "Organbevarande behandling för donation", SOU 2019:26, "Komplementär och alternativ medicin och vård – säkerhet, kunskap och dialog" SOU 2019:15 och "Komplementär och alternativ medicin och vård - ny lagstiftning" SOU 2019:28 samt "Digifysiskt vårdval - Tillgänglig primärvård baserad på behov och kontinuitet" SOU 2019:42.

Medverkan i expertgrupper

Mikael Sandlund och Niklas Juth, ordförande respektive adjungerad ledamot i delegationen sitter i Socialstyrelsens etiska råd. Mikael Sandlund är också sedan flera år sakkunnig i Statens medicinsk-etiska råd (Smer). Flera av delegationens ledamöter har deltagit i olika seminarier och etikdagar under det gångna året.

MÅL

- Öka läkares förutsättningar för att fatta etiskt underbyggda medicinska beslut i en föränderlig värld.

För en patientorienterad och behovsstyrd hälso- och sjukvård

SLS arbetar för att främja kvalitet och utveckling inom hälso- och sjukvården med frågor som rör styrning, organisation och övergripande med kvalitets- och säkerhetsfrågor (4A).

SLS arbetar också för en god och jämlik hälsa för hela befolkningen. Ökad kunskap och medvetenhet om prevention, levnadsvanor och global hälsa är en förutsättning för att nå en mer rättvis och jämlik hälsa (4B).

A. STYRNING, ORGANISATION OCH ÖVERGRIPANDE KVALITETS- OCH SÄKERHETSFRÅGOR

Arbetet bedrivs av delegationen för medicinsk kvalitet och av nämnden samt de kommittéer som tillsatts av nämnden; kommittéerna för medicinsk kvalitet, säker vård, läkemedelsfrågor, eHälsa och medicinsk språkvård. Arbetet syftar till att förändra styrningen så att den bidrar till utvecklingen av god vård med utgångspunkt från patientmötet och med tillit till det professionella ansvaret samt ger stöd för medicinska prioriteringar.

SLS NÄMND

SLS har fortsatt engagera sig i styrning och organisation av hälso- och sjukvården genom att medverka i möten, debatter och besvara remisser, men även genom att själv driva egna projekt. En prioriterad fråga under året har varit att fortsätta driva projektet professionsbaserad kvalitetsrevision, den så kallade Hippokratesrevisionen. Projektet startades som en motvikt till NPM, efter en motion i fullmäktige 2016. En annan aktuell fråga har varit omställningen till nära vård. Under året avslutades även projektet "Kunskapslösningen", om vikten av att hälso- och sjukvården själv utvecklar kunskap, med en artikel i Läkartidningen i februari "Låt professionen utveckla framtidens sjukvård". SLS ordförande deltog i ett rundabordssamtal på Socialdepartementet i april om kvalitet och tillgänglighet. Några nya projekt har under året startats, bl a om standardiserade vårdförlopp. Året kom att avslutas med krisrapporter från framförallt sjukhusen i Stockholm, något nämnden fortsatt kommer att engagera sig i framöver.

Aktiviteter

PROFESSIONSBASERAD KVALITETSREVISION

Den revisionsmodell som utvecklats av en arbetsgrupp omfattar kollegial granskning av hur enskilda vårdenheter handlägger specifika diagnoser. Medicinska resultat, men även efterlevnaden av etiska principer, forskning och fortbildning, utvärderas. Under 2019 har modellen prövats i ytterligare en pilot på kirurgkliniken vid länssjukhuset i Västerås. Resultaten av de tre pilotrevisionerna i primärvården, som genomfördes 2018, framgår av rapporten Kollegial kvalitetsdialog i primärvården (SLS 2019) som lanserade i januari 2020..

STÄRKT PRIMÄRVÅRD

Under 2019 tog SLS fram policydokumentet SLS om en stärkt primärvård (SLS 2019). Policyprogrammet bygger på arbetet i arbetsgruppen för en stärkt primärvård, som tillsattes efter fullmäktige 2016. Arbetsgruppens rapport remissbehandlades i sektionerna under våren 2019. Policyn togs fram till fullmäktigemötet 2019 och lanserades samtidigt med en debattartikel i Dagens Samhälle. Policyprogrammet har därefter överlämnats bl a till den statliga utredningen Samordnad utveckling för god och nära vård (Dir 2017:24), där SLS fortsatt har varit representerade i en referensgrupp. Under hösten svarade SLS, efter beredning med sektionerna, på utredningens dialogfrågor i det tredje delbetänkande God och nära vård – Vård i samverkan (SOU 2019:29).

I början av året beskrev SLS tillsammans med sektionen för allmänmedicin, Sveriges Läkarförbund och Svenska Distriktsläkarföreningen i en debattartikel i DN hur läkare vill reformera primärvården "Så vill vi läkare reformera den svenska primärvården".

Kvalitet/hälsa & sjukvård

HÖGSPECIALISERAD VÅRD OCH NIVÅSTRUKTURERING

Aktiviteterna har under året främst avgränsats till remissbehandling av förslag från Socialstyrelsens sakkunniggruppers underlag för beslut om nationell högspecialiserad vård, som har skickats vidare till berörda sektioner. SLS ordförande deltog i ett dialogmöte om högspecialiserad vård på Socialstyrelsen i maj, dokumentationen från mötet delgavs därefter SLS sektioner.

PERSONCENTRERAD VÅRD

Våren 2019 publicerades skriften "Personcentrerad vård – en kärnkompetens för god och säker vård". SLS, Svensk sjuksköterskeförening och Dietisternas riksförbund har i ett samverkansprojekt definierat kärnkompetensen personcentrerad vård. Skriften lanserades vid ett gemensamt välbesökt seminarium i SLS hus i mars 2019.

STANDARDISERADE VÅRDFÖRLOPP

Sektionen för infektionssjukdomar har bett SLS utreda och ta ställning till standardiserade vårdförlopp (SVF), med anledning av överenskommelse mellan Socialdepartementet och SKR om en särskild satsning för att sprida SVF till flera sjukdomsområden. Sektionen menar att det är viktigt att det finns en oberoende part som lyfter fram läkarprofessionen och behovet av långvarig erfarenhet för att ställa rätt diagnos och ge optimal behandling. SLS nämnd gav därför under hösten 2019 delegationen för medicinsk kvalitet i uppdrag att ta fram ett underlag för diskussion. SLS ordförande och Kvalitetsdelegationens ordförande har också deltagit i en debatt i Läkartidningen. En inbjudan att diskutera SVF har även kommit från Socialdepartementet. Arbetet fortsätter i delegationen.

INTYGSGUTREDNINGEN

På uppdrag av Socialstyrelsen har ett arbete med att strukturera informationen i tre läkarintyg: förvaltare, godmanskap och psykiatrisk tvångsvård, genomförts och presenterats i en rapport. Rapporten har remisshanterats under hösten 2019 i närmast berörda sektioner, och slutrapporterats till Socialstyrelsen.

TVÅ NYA ARBETSGRUPPER EFTER FULLMÄKTIGE 2019

Efter två motioner i fullmäktige tillsatte SLS nämnd två nya arbetsgrupper i början av hösten 2019: Kraftsamling för ungas psykiska hälsa och arbetsgruppen för en klimatpolicy. Se en närmare redogörelse för arbetet under verksamhetsområde 4B.

DIALOG MED MYNDIGHETER

SLS har haft fortsatta kontakter med Inspektionen för vård och omsorg (IVO), bl. a. genom deltagande i dialogforum, möte om myndighetens regeringsuppdrag om den nära vården tillsammans med sektionen för allmänmedicin och även genom att bjuda in IVO:s nya generaldirektör Sofia Wallström till möte med SLS ordföranderåd i oktober 2019. SLS har fortsatt medverka i Nationellt försäkringsmedicinskt forum. SLS har löpande kontakter, främst inom ramen för kommittéernas arbete även med eHälsomyndigheten, Läkemedelsverket och TLV samt Socialstyrelsen, som även deltog i ett ordföranderåd under 2019.

UPPMÄRKSAMHETSINFORMATION

Hösten 2018 fick SLS i uppdrag av Socialstyrelsen att utreda och ta fram underlag avseende om och i så fall hur blodsmitta och hotbild mot vårdpersonal och medpatienter, ska kommuniceras

i medicinska journaler. Underlaget avrapporterades i februari 2019 till Socialstyrelsen för fortsatt utredning i myndigheten. I rapporten presenteras grundläggande medicinska, juridiska och etiska principer som har relevans för dessa frågor. Vidare presenteras de argument såväl för som mot en varningsmärkning som framkommit under utredningen. Rapporten är att betrakta som läkarprofessionens bidrag till det fortsatta utredningsarbetet på Socialstyrelsen.

ÖVERSYN AV ANTALET KOMMITTÉER

I syfte att få en tätare kontakt mellan SLS nämnd och de grupper som ligger under nämnden har nämnden tillsammans med delegationen för medicinsk kvalitet diskuterat möjligheter till utökad samordning mellan delegationen och kommittéerna och även sammanslagning av vissa kommittéer. Se närmare under verksamhetsområde 5.

EQUALIS

SLS är delägare i aktiebolaget Equalis som verkar för patientsäker diagnostik genom rättvisande och jämförbara analysresultat. Equalis verksamhet bygger på extern kvalitetssäkring, utbildning, standardisering och kvalitetsutveckling och erbjuder som ackrediterad arrangör av extern kvalitetssäkring ett hundratal olika kvalitetssäkringsprogram inom laboratoriemedicin samt inom bild- och funktionsmedicin. Årligen anordnas användarmöten inom varje område, där både deltagare i kvalitetssäkringsprogrammen och andra intresserade inbjuds att delta. Equalis har under året deltagit i kvalitetshöjande projekt, både nationellt och internationellt, och gett ut rekommendationer för harmonisering och kvalitetsförbättring av undersökningsmetoder

MÅL

A. STYRNING, ORGANISATION OCH ÖVERGRIPANDE KVALITETS- OCH SÄKERHETSFRÅGOR

Övergripande mål: En patientorienterad och behovsstyrd hälso- och sjukvård av hög kvalitet, baserad på etiska principer och utformad på vetenskapliga och professionella grunder.

- En professionsstyrd kvalitetsutveckling.
- Minskat antal vårdskador genom hög medvetenhet och kunskap om patientsäkerhet samt goda förutsättningar för att utföra arbetet.
- Säker och effektiv läkemedelsbehandling.
- Digitala stöd för god vård, utformade tillsammans med användarna.
- Stärkt första linjens sjukvård.

Standardiserade vårdförlopp
riskerar slå fel för patienter med
komplexa vårdbehov.

DELEGATIONEN FÖR MEDICINSK KVALITET

Delegationen som bildades under 2018, har under 2019 haft fyra protokollförda möten. Flera av de kommittéer som sedan flera år tillbaka finns inrättade under SLS nämnd, arbetar också med kvalitets- och patientsäkerhetsfrågor och representanter från fyra av de närmast berörda kommittéerna är adjungerade till delegationen.

Aktiviteter

SAMVERKAN OCH SAMORDNING MED SLS KOMMITTÉER OCH ARBETSGRUPPER

Delegationen har haft nämndens uppdrag ”att minska antal kommittéer och att integrera dem i delegationen”. Delegationen har sett dialogen med kommittéerna som en viktig uppgift för att samordna och hitta synergieffekter. Arbetet med att se över möjligheter till utökad samordning genom gemensamma aktiviteter och samordning av verksamhetsplaner fortsätter under 2020. Delegationens ordförande ingår i kommittén för säker vård. Under året har planeringen av ett gemensamt seminarium hösten 2020 om diagnostiska fel påbörjats.

Bland planerade aktiviteter för 2019-2020 fanns även att med anledning av SLS arbetsgruppsrapport ”Stärk primärvården” uppmärksamma kvalitetsuppföljning i primärvården. Delegationen har planerat in ett möte våren 2020 med arbetsgruppen Professionsbaserad kvalitetsrevision som har genomfört kvalitetsrevision av primärvården.

DEFINIERA KVALITET

Under hösten påbörjade delegationen en diskussion om vad god kvalitet (god vård) är ur ett läkarprofessionsperspektiv. Avsikten är att ta fram ett förslag på definition som kan skickas till sektionerna för synpunkter.

NATIONELL HANDLINGSPLAN FÖR ÖKAD PATIENTSÄKERHET

Under året har delegationens ordförande deltagit som områdesexperter i Socialstyrelsens arbete med den nationella handlingsplanen för ökad patientsäkerhet. Kommittén för säker vård beredde i samråd med delegationen SLS remissvar på handlingsplanen, efter synpunkter från sektionerna. SLS ansåg i remissvaret att planen inte var tillräckligt konkret för att regioner och kommuner ska kunna använda den. SLS noterar att Socialstyrelsen hörsammat synpunkterna i den slutliga handlingsplanen som överlämnades till regeringen i början av år 2020.

NATIONELL PLATTFORM FÖR FÖRBÄTTRINGSKUNSKAP

Delegationen deltar i Nationell plattform för förbättringskunskap (NPFK) som samlar representanter för högskolor, lärosäten och regioner. NPFK verkar för att patientsäkerhet och förbättringskunskap integreras i grund- och vidareutbildningen och anordnar en årlig mötesplats - Sommarialogen. Under 2019-års sommarialog var temat ”Hur kan vi bidra till utveckling av vård och omsorg?” Delegationens ordförande sitter sedan hösten 2019 med i arbetsgruppen för Sommarialogen 2020 som hålls i Stockholm.

STANDARDISERADE VÅRDFÖRLOPP

Delegationen har under hösten 2019 på uppdrag av nämnden tagit fram ett kunskapsunderlag om standardiserade vårdförlopp (SVF), efter en fråga från sektionen för infektionssjukdomar. Kunskapsunderlaget sammanfattar bl a utvärderingar, som visar på både möjligheter (t ex kortare ledtider) och utmaningar (t ex undanträngningar). Delegationens ordförande presenterade frågan för sektionerna på SLS ordföranderåd i början av år 2020 och fick värdefulla synpunkter, bl a på vilket stöd sektionerna behöver av SLS. Arbetet fortsätter i delegationen. Avsikten är att ta fram ett antal principer för att stödja sektioner och medlemmar som sitter med i nationella kunskapsstyrningsorganisationen. Delegationens ordförande skrev i december 2019 tillsammans med SLS ordförande, en replik på artikeln Fundamentet i läkargärningen riskerar att avskaffas i Läkartidningen.

DEBATT, OMVÄRLDSBEVAKNING, REMISSER

Under hösten medverkade delegationens ordförande i debattartikeln Vårdskadorna minskar inte – är det dags att byta strategi? i Dagens medicin tillsammans med flera andra aktörer. I artikeln framhölls att vikten av att bredda ansvaret till att omfatta de nivåer i hälso- och sjukvården som ger förutsättningar att bedriva en säker vård. I anslutning till att den nationella handlingsplanen för ökad patientsäkerhet överlämnades till regeringen intervjuades delegationens ordförande i tidningen Sjukhusläkaren.

Delegationen följer och bevakar arbete i den Nationell samverkansgrupp för metoder för kunskapsstöd. Genom NPFK planeras deltagande vid Nationell utvecklingskonferens 2020.

Större remisser som beretts av delegationen var Nationell handlingsplan för ökad patientsäkerhet och Digifysiskt vårdval (SOU 2019:42).

MEDICINSK KVALITETSUTVECKLING

SLS kommitté för medicinsk kvalitetsutveckling bytte namn under år 2019 för att inte förväxlas med delegationen för medicinsk kvalitet. Kommittén har haft tre huvuduppgifter inom SLS huvudagenda kvalitet; bevaka utvecklingen inom de nationella kvalitetsregistren, inom området implantat och inom området Big data.

Aktuella frågor

Inom området Nationella kvalitetsregister har kommittén arbetat i syfte att säkerställa att professionen har en ledande roll vad gäller arbetets syfte, uppläggning och tolkning av data. Kommittén har fokuserat på registerhållarna och deras förening, NKRF, som planerar att ansöka om association till SLS. Två av föreningens styrelseledamöter har under 2019 blivit ledamöter i kommittén.

Kommittén anordnade i början av maj månad ett möte för alla registerhållare på SLS där handlingsplaner för de närmaste åren diskuterades. Inom området implantat har kommittén deltagit i arbetet att få alla sådana registrerade i patientjournalerna i syfte att göra dem spårbara. Även andra kommittéer och sektioner inom SLS är engagerade i arbetet med detta syfte. Det finns ingen myndighet i landet som uppfattar sig ha ansvar för denna fråga. Den hamnar därför mellan stolarna och därför går arbetet trögt. Kommittén har deltagit i flera möten i ärendet och planerar som del i SLS se till att frågan tas upp i möten med myndigheter som Socialstyrelsen och Läkemedelsverket under 2020.

Frågan om Big data, dvs att andra än organisationer än de som är utgående från vården samlar stora mängder data om vården har blivit alltmer aktuell och som kommittén vill bevaka. Under hösten 2019 inträffade ett ärende där någon utomstående begärt in samtliga uppgifter från ett kvalitetsregister med stöd av en godkänd ansökan hos regional etikkommitté. Ärendet har meddelats Nämnden som vidtagit olika åtgärder.

SÄKER VÅRD

SLS kommitté för säker vård driver och arbetar övergripande med frågor som rör kvalitet och säkerhet i vården.

Tillsammans med SLS sektioner och delegationer arbetar kommittén med olika aktiviteter för att höja medvetenheten och kunskapen om patientsäkerhetsfrågor. Kommittén utgör även en resurs för expertkunskap i kontakten med departement, myndigheter och andra aktörer.

Under år 2019 har kommittén haft fem möten på SLS. Vid kommitténs möten har representanter för Socialstyrelsen och Vårdanalys deltagit vid två tillfällen. Kommittén är en av initiativtagarna till den nationella chefläkarutbildningen som syftar till att tydliggöra och utveckla chefläkarrollen för att förbättra patientsäkerheten i svensk sjukvård. Sammanlagt har över 230 chefläkare gått utbildningen sedan starten 2013. Ett nätverk har bildats och två chefläkar dagar anordnades på SLS under år 2019. Kommitténs ordförande och andra medlemmar har representerat SLS i Socialstyrelsens arbete med att ta fram en nationell handlingsplan för patientsäkerhet. Flera möten har hållits på Socialstyrelsen under året och handlingsplanen trädde i kraft den 31/1 2020.

Representation i expertgrupper

Kommitténs ordförande deltar i nätverket Samverkan för Säker Vård (SSV), vars deltagare representerar SKL, Vårdföretagarna, LÖF, Kommunal, Sveriges Läkarförbund, Svenska Läkaresällskapet, Vårdförbundet och Svensk sjuksköterskeförening.

Aktuella frågor

De områden som kommittén fokuserade på under 2019 var diagnostiska fel, utbildning inom patientsäkerhet i läkares grundutbildning samt Socialstyrelsens handlingsplan. Kommittén har varit delarrangör i ett tisdagsmöte den 21/5 2019 kring diagnostiska fel på SLS och planerar ett större möte med internationella föreläsare kring samma ämne den 8/10 2020 på SLS.

Kommittén har haft ett gemensamt möte på SLS med utbildningsdelegationen för att diskutera patientsäkerhetsutbildningen på de olika medicinska fakulteterna. Kommitténs ordförande har deltagit i Socialstyrelsens kartläggning av ämnet patientsäkerhet i grundutbildningen.

LÄKEMEDELSFRÅGOR

SLS Kommitté för läkemedelsfrågor har i uppdrag att bevaka läkemedelsfrågor som är gemensamma för sektionerna och bistå nämnden med bland annat remissyttranden.

Aktuella frågor

Arbetet i kommittén har huvudsakligen bestått i att samordna svar till remisser inom läkemedelsområdet, eller att ge synpunkter utifrån läkemedelsperspektiv på andra remisser. Under året har bl a följande remisser besvarats:

- SOU 2018:89 Tydligare ansvar och regler för läkemedel
- Läkemedelsverket förslag till nya föreskrifter (HSLF-FS 2019:xx) om förordnande och utlämnande av läkemedel och teknisk sprit
- Läkemedelsverket förslag till nya föreskrifter om ändring av Läkemedelsverkets föreskrifter (LVFS 2009:9) om detaljhandel vid öppenvårdsapotek
- Socialstyrelsens föreskrifter om ändring i föreskrifterna (HSLF-FS 2018:43) om behörighet för sjuksköterskor att förskriva och ordinera läkemedel
- Socialstyrelsen Terminologiremiss, begrepp inom läkemedelsområdet

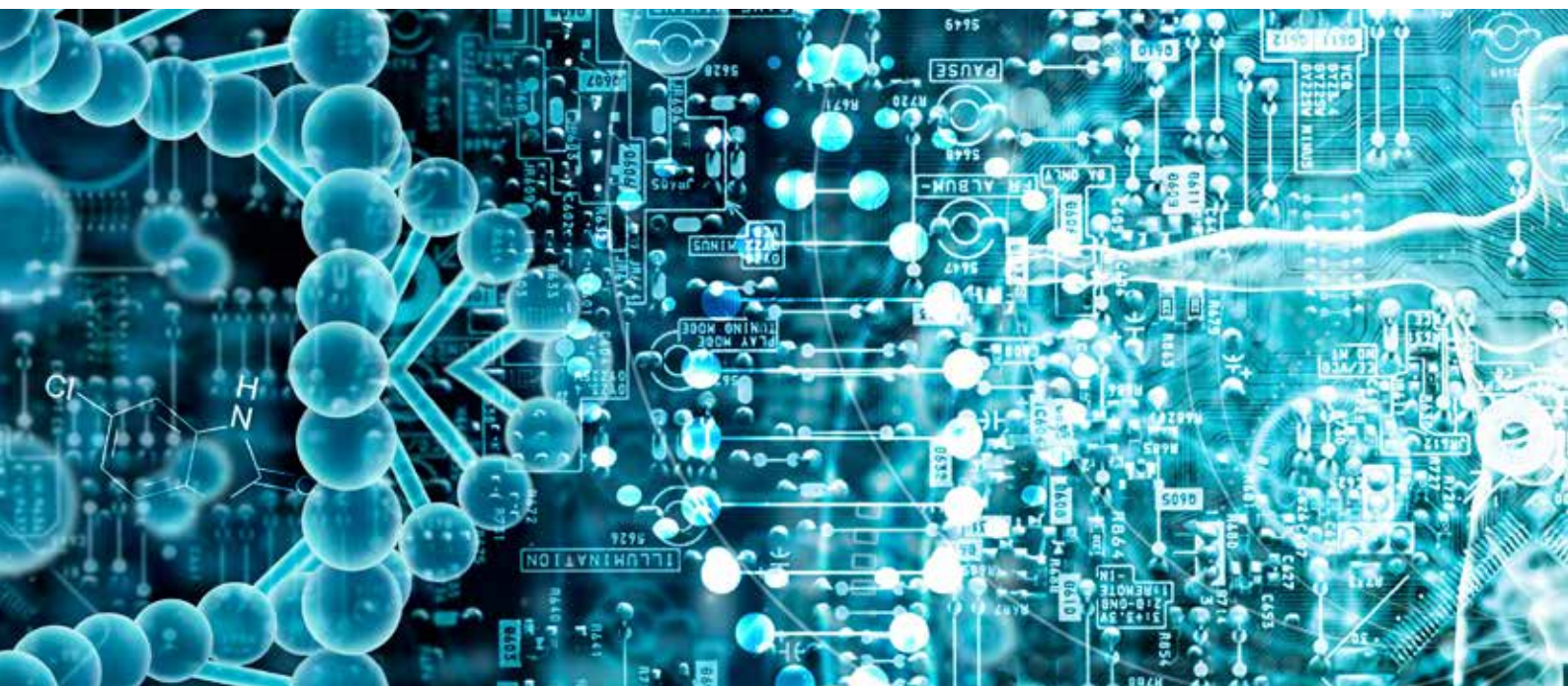
Utöver detta har svar lämnats på ett antal revideringar av förteckningar över narkotikaklassificerade substanser. Läkemedel är en vanlig behandling. Ansvar för ordinationer av läkemedel hanteras ofta i samverkan eller genom att ansvaret övertas mellan läkare eller verksamheter. Över tid har användningen av läkemedel ökat och mer effektiva behandlingar ges till allt fler äldre vilket har inneburit positiva effekter på hälsa och överlevnad.

Samtidigt har detta lett till större behov av samordnad information till och dialog med behandlade patienter. Möjligheten för den enskilde patienten att genomföra egenadministrering av läkemedel försvåras vid många samtidiga behandlingar från flera kliniker samt genom generiskt utbyte på apotek.

Under 2019 har samverkansplattformen ROAr – Roller och ansvar i receptkedjan – mellan Svenska Läkaresällskapet, Sveriges läkarförbund, Sveriges Farmaceuter samt Vårdförbundet fortsatt sitt arbete. ROAr deltog aktivt fr a kring regeringsuppdraget till eHälsomyndigheten att förbereda för generisk förskrivning. Kommittén för läkemedelsfrågor samverkar aktivt med kommittén för ehälsa samt delegationen för medicinsk kvalitet.

Mycket av arbetet inom nationell läkemedelsstrategi och regionalt inom vården fokuserar på enskilda identifierade problem och eventuella lösningar för dessa. Möjligheter till synergieffekter och samverkan kring gemensamma frågor mellan organisationer riskerar därför att inte identifieras. En viktig aspekt i framtidens vision kring läkemedel är patientens ökade deltagande i vården och behovet av att ha patientfokus som utgångspunkt för utveckling av läkemedelsområdet. Under hösten har ett dokument som kopplar läkemedelsfrågor till Läkaresällskapets idéprogram utarbetats för fortsatt diskussion och eventuellt fastställande av Läkaresällskapet under våren 2020.

eHÄLSA

SLS kommitté för eHälsa har som uppdrag att agera som rådgivande organ till SLS nämnd, delegationer, fullmäktige och sektioner avseende eHälsa inklusive vårdens digitalisering. Kommittén ska även representera SLS i nationella grupperingar avseende eHälsofrågor och påverka utvecklingen av digitalt stöd i vården i önskvärd inriktning för att stödja kvalitet, etik, vetenskap och utbildning.

Kommittén företräder SLS vid kontakter med myndigheter och organisationer inom eHälso-området med mål att:

- ✓ Ta vara på digitala stöds möjligheter och påverka dess utformning genom att medverka i nationella grupperingar.
- ✓ Inspirera och informera om goda exempel på digitala stöd i vården, via årlig inspirationsdag om eHälsa
- ✓ Besvara remisser och förfrågningar inom eHälsoområdet
- ✓ Omvärldsbevaka och medverka i relevanta konferenser och informationsdagar om eHälsa
- ✓ Verka för utbildning inom eHälsa på såväl grund- som fortbildningsnivå
- ✓ Verka för att professionen ges god möjlighet att delta i utveckling, införande och förvaltning av digitala stöd
- ✓ Sprida goda exempel från ffa SLS sektioner och sprida SLS uppfattning i media

Medverkan i expertgrupper & Möten

Socialdepartementets och SKRs Nationella råd för Vision eHälsa 2025 (Göran Petersson)

Nätverket för nationell eHälsa, SLS representant sammankallande (Göran Petersson)

Socialstyrelsens eHälsoråd (SLS representerar även Sveriges Läkarförbund) (Mattias Agestam)

Adjungerad till Delegationen för medicinsk kvalitet (Göran Petersson)

Medverkan i konferenser

Arrangerat SLS eHälsodag 20/3 "Professionens medverkan i digitalt stöd inklusive appar i vården – evidens och etik". Statssekreterare Maja Fjaestad deltog.

Tisdagssammankomst 21/5 "Att ställa rätt diagnos – risker och möjligheter" (Anne Björk)

Planerat SLS eHälsodagar 24-25/3 2020 i Kalmar (Alla)

Möte 2/12 med Sveriges läkarförbund (RLIM) och Inera om uppvaktning av makthavare inom digital vård (Göran Petersson)

Nationella eHälsodagen 3/12 (Anna Rossander)

Besvarade remisser

God och nära vård - Vård i samverkan SOU 2019:29

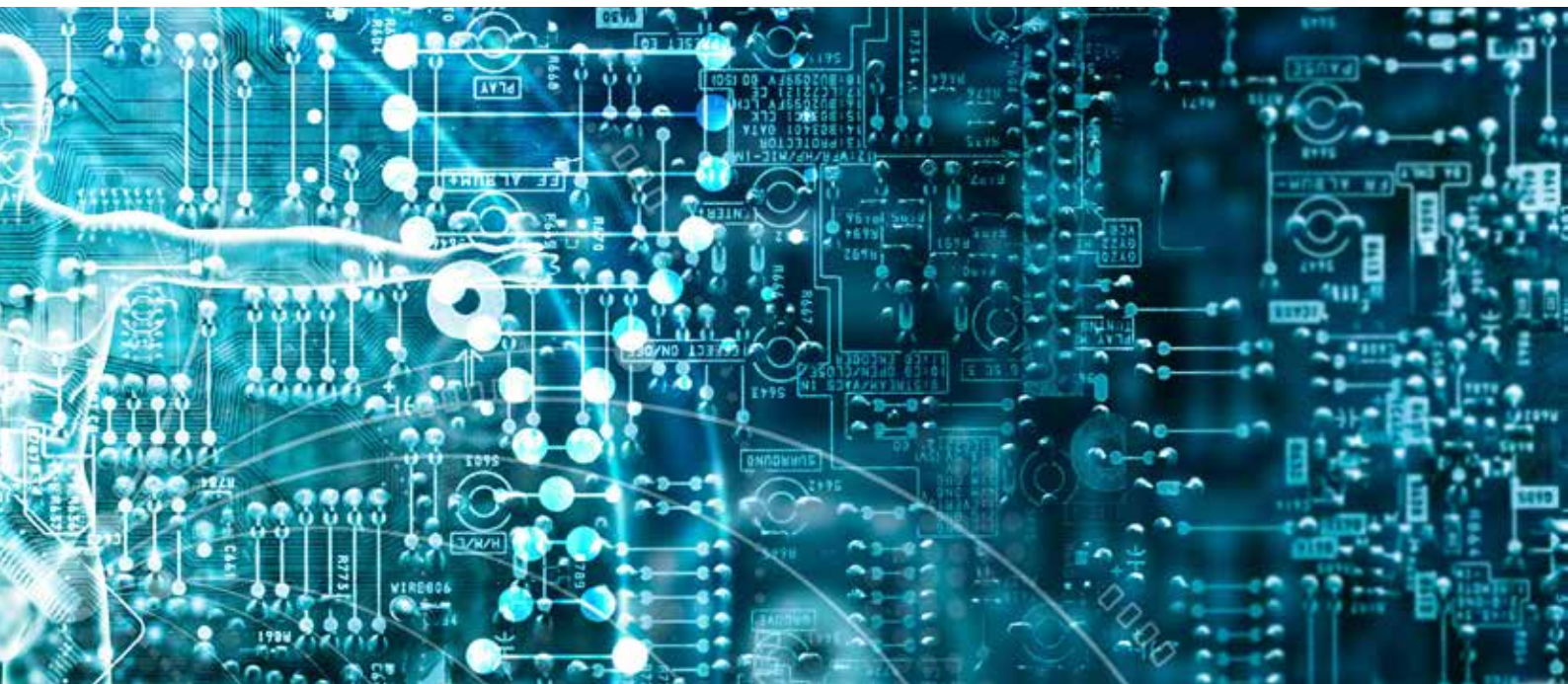
Digifysiskt vårdval SOU 2019:42

Publikationer och media

Podden eHälsodagen 2019

<https://www.youtube.com/watch?v=S-xWcYaPjk4>

Enkät till sektionerna för att få förslag på innehåll i kommande inspirationsdag eHälsa då bl.a. behovet av utbildning framkom

"Digital vård på distans kompletterar fysisk vård" nov 2019.
 Intervju I Framtidens Karriär läkare <https://karriarlakare.se/artikel/digital-var-d-pa-distans-kompletterar-fysisk-var-d/>

Aktuella frågor

Bristande IT-system/uppdateringar

Ordnat införande av digitalt stöd i vården inkl appar: *Brist på evidens/utvärdering*

Strukturerade data; förutsättning för effektiv registerforskning/life science/-AI/beslutsstöd, plattform för strukturerat inhämtande av patientens information till journalen (jmf USA) och "nästa generations register"

Höja informatikkompetensen inom professionen

Användarmedverkan i kommittéer (avlönad!)

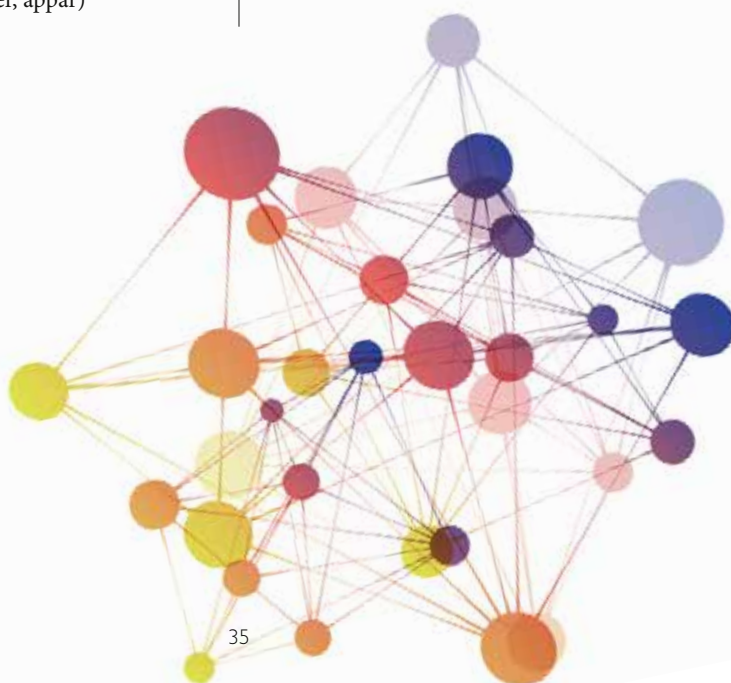
Det offentligas styrning: kroniskt problem; delat huvudmannaskap
 stuprör (t ex kunskapsstyrning, kvalitetsregister, appar)

MEDICINSK SPRÅKVÅRD

Kommittén för medicinsk språkvård vill genom språkrådgivning och annat språkvårdande arbete bidra till ett exakt och enhetligt medicinskt fackspråk. Dessutom verkar kommittén för att det språk som används till patienter och anhöriga ska vara klart och begripligt för dem.

Kommittén fullgör sin uppgift genom att besvara språkfrågor som ställs till SLS språkfrågesida på sls.se samt handlägga frågor och språkvårdsärenden vid kommitténs sammanträden.

Bengt I Lindskogs språkpris delas ut vartannat år och pristagaren belönas med 30 000 kronor. 2019 års språkpris gick till Ulla Gerdin som belönades för sina förtjänstfulla insatser i utveckling av den svenska hälso- och sjukvårdens fackspråk.

Prevention och levnadsvanearbete för förbättrad folkhälsa

B. PREVENTION, FOLKHÄLSA OCH GLOBAL HÄLSA

Arbetet med prevention, folkhälsa och global hälsa bedrivs i kommittén för prevention, SLS Levnadsvaneprojekt och kommittén för global hälsa.

PREVENTION

SLS kommitté för prevention arbetar för att lyfta frågor om prevention och levnadsvanor inom läkarkåren och i samhället. Den ska även uppmärksamma samspelet mellan sociala faktorer, levnadsförhållanden och levnadsvanor – och hur detta bidrar till ojämlik hälsa.

Aktiviteter

Preventionsdagen

Den årliga Preventionsdagen hölls i februari under rubriken ”Fokus på levnadsvanor – en nyckel till jämlik hälsa!” Dagen var som vanligt välbesökt (109 anmälda), och fick positiva omdömen. Under året har Preventionsdagen 2020 planerats med rubriken ”Matvanor – ska det vara så svårt?”.

Grundutbildningen – nyckelområde för preventionsarbetet

Grundutbildningen är ett självklart nyckelområde för att preventionsarbetet ska utvecklas. Kommittén har haft kontakt med lärosätena på grundval av vår inventering av hur kunskap om levnadsvanor värderas i tentamina för några av våra folksjukdomar (Läkartidningen 2018-02-08: ”Kunskap om levnadsvanor värderas olika på läkarutbildningarna”). Det utvecklingsarbete som sker inför den sexåriga utbildningen är en viktig arena för att diskutera hur prevention och levnadsvanearbete kan tas upp på bästa sätt.

Kunskap om levnadsvanor värderas lågt

Arbetet har även fortsatt med en jämförelse mellan frågor i AT-skrivningarna under åren 2010 – 2018 och frågor som förbereder inför den legitimationsgrundande examen i USA. De preliminära analyserna tyder på samma bild som vid grundutbildningarna, kunskap om levnadsvanor värderas lågt jämfört med kunskap om läkemedelsbehandling. Ett manuskript finns och planen är att publicera resultaten i en internationell tidskrift.

Medicinska effekten av låga doser av alkohol

Under året har en livlig diskussion förts i kommittén kring nya forskningsfynd om den medicinska effekten av låga doser av alkohol. Exempelvis publicerade Global Burden of Disease-projektet i The Lancet 2018 data som tyder på att alkohol är en riskfaktor för Disability Adjusted Life Years (DALYs) även i mycket låga doser. Forskargruppen sällar sig alltså till kritikerna av en J-kurva för alkoholens effekter. De senaste årens forskningsfynd leder till att riskbruksbegreppet kan ifrågasättas.

Solningsråd till befolkningen

Vi har även agerat för att svenska myndigheter ska meddela solningsråd till befolkningen som grundar sig på en allsidig bedömning av solningens effekter, och inte enbart på risken för strålskador (hudcancer).

Alkohol och samhället

Kommittén har haft kontakt med NCD-nätverket, och lämnat förslag på ämne för forskningsrapporten ”Alkohol och samhället”.

Under hösten 2019 har kommitténs arbete varit inriktat på att avsluta pågående uppdrag.

KRAFTSAMLING FÖR UNGAS PSYKISKA HÄLSA

Arbetsgrupp för kraftsamling kring psykisk ohälsa bland barn och ungdom

En motion till fullmäktige 2019 initierades på grund av flera rapporter om ökande psykisk ohälsa hos barn och unga i skolålder. Motionen bifölls.

SLS nämnd beslutade i juni om direktiv; att initiera en vetenskapligt förankrad tvärprofessionell kraftsamling för elevers psykiska hälsa genom att:

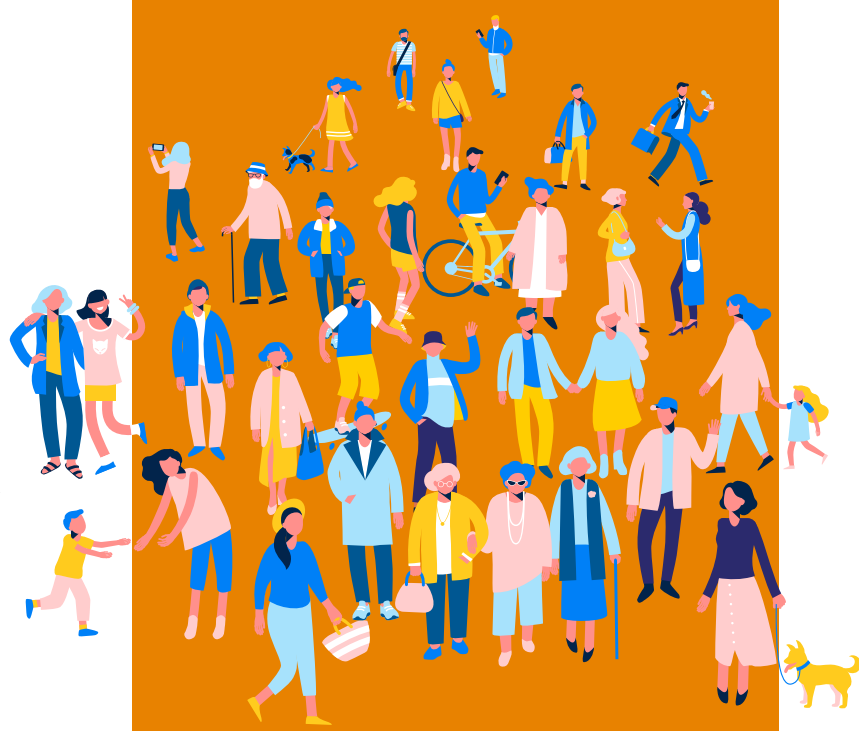
- uppmärksamma beslutsfattare på att det finns bevisat effektiva insatser för denna folkhälsofråga och vikten av samarbete mellan hälso- och sjukvården, socialtjänsten samt skolan och dess elevhälsa
- lyfta fram det medicinska perspektivet på förebyggande och hälsofrämjande insatser
- planera och genomföra ett symposium där professioner och beslutsfattare kan träffas och utveckla samarbetet.

Arbetsgruppens ordförande och nämndens representant i arbetsgruppen utsågs i juni och utsåg därefter deltagarna i arbetsgruppen. Arbetsgruppen påbörjade under hösten arbetet enligt direktiven. Arbetet ska rapporteras löpande till nämnden och fullmäktige med slutrapport våren 2021.

MÅL

B. PREVENTION, FOLKHÄLSA OCH GLOBAL HÄLSA

- Stöd för hälsosamma levnadsvanor, prevention av kroniska sjukdomar och för förbättrad folkhälsa är integrerat i hälso- och sjukvårdens arbete och att det är en naturlig och viktig del av läkares arbete där det är relevant.
- Ökad kunskap och medvetenhet om ämnet global hälsa både i skola, högre utbildning och forskning, i arbetet för en rättvis och jämlik hälsa.

LEVNADSVANeprojektet

Levnadsvaneprojektet verkar för att preventionsarbete och stöd för hälsosamma levnadsvanor ska bli en naturlig och viktig del av läkares arbete inom hälso- och sjukvården där det är relevant.

SLS Levnadsvaneprojekt har drivits på uppdrag av Socialstyrelsen sedan 2011 med det övergripande syftet att stödja införandet av Nationella riktlinjer för prevention och behandling vid ohälsosamma levnadsvanor i vården. Projektet har varit framgångsrikt och en god grund för prevention har lagts inom flera engagerade sektioner inom SLS, inom vården och inom vidare- och fortbildning av läkare. Sedan 2015 har projektet fortsatt inom ramen för satsningen på förebyggande och tidig behandling av kroniska sjukdomar i och med att SLS erhöll statsanslag för en fortsatt implementering.

Aktiviteter

Under 2019 har Levnadsvaneprojektet drivits i följande delprojekt:

1. Stark för kirurgi – stark för livet
2. Ökad fysisk aktivitet för alla barn och ungdomar ger jämlik hälsa
3. Jämlikt levnadsvanearbete vid psykisk ohälsa skapas genom en vidareutveckling av LiR-modellen inom reumatologi
4. Professionsövergripande arbete med utbildningsinsatser och informationsspridning

Preventionsdagen

Den årliga Preventionsdagen hölls den 4 februari 2019 under rubriken "Fokus på levnadsvanor – en nyckel till jämlik hälsa!" Som tidigare så var det även i år ett stort intresse från våra medlemmar och andra professioner att delta på Preventionsdagen för att ta del av det senaste forskningsrönen inom prevention och folkhälsa. Under dagen lanserades rapporten "På väg mot bättre hälsa" som sammanfattar arbetet inom Läkaresällskapets Levnadsvaneprojekt. Läs rapport: <https://bit.ly/33lxbAm>

Järvaveckan

För första gången sedan starten av Järvaveckan deltog SLS Levnadsvaneprojekt som utställare tillsammans med de andra professionsorganisationerna: Svensk sjuksköterskeförening, Dietisternas Riksförbund, Arbetsterapeuterna, Fysioterapeuterna och Svenska Barnmorskeförbundet.

Workshop Jämlikt stöd för fysisk aktivitet

Tillsammans med Svensk sjuksköterskeförening, Dietisternas Riksförbund, Arbetsterapeuterna, Fysioterapeuterna och Svenska Barnmorskeförbundet arrangerades workshopen "Jämlikt stöd för fysisk aktivitet och hälsosamma matvanor för barn och ungdomar" den 9 oktober där 35 personer från de olika professionerna deltog. Workshopen tog avstamp i de nationella riktlinjerna för Prevention och behandling vid ohälsosamma levnadsvanor vad det gäller barns fysiska aktivitet och matvanor. Syftet var att inventera vilka insatser som sker i olika regioner samt vilka möjligheter och utmaningar som finns när det gäller att implementera riktlinjerna i verksamheter som möter skolbarn och ungdomar.

Strategidag "Utvecklat strategiskt arbete med levnadsvanor - en förutsättning för en jämlik och hållbar hälso-och sjukvård!"

Tillsammans med HFS-nätverket och Socialstyrelsen arrangerades strategidagen "Utvecklat strategiskt arbete med levnadsvanor - en förutsättning för en jämlik och hållbar hälso-och sjukvård!" Målgruppen för dagen var Beslutsfattare och chefer i Hälso- och sjukvården samt personer som på strategisk nivå arbetar med utveckling av styr- och stödsystem samt stödfunktioner för hälsosamma levnadsvanor.

Riksdagsseminarium

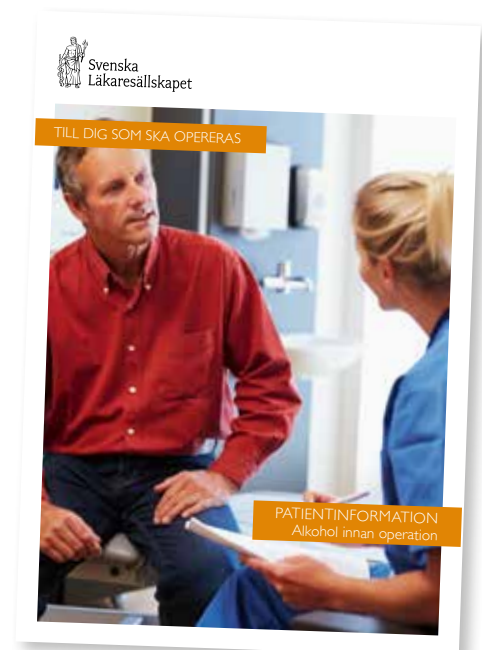
SLS och har under 2019 etablerat ett samarbete med Riksdagens Friskvårdsnätverk (Socialutskottet). Tillsammans höll vi den 22 januari 2020 ett seminarium i Riksdagen där vi hade bjudit in politiker, beslutsfattare och organisationsföreträdare för att diskutera och problematisera kring ”Den hälsosamma staden”. Syftet med samarbetet är att vi, politiker, beslutsfattare, och professionsorganisationer, ska dela erfarenheter och lära av varandra för att försöka utröna vad som ska till för att skapa förutsättningar för en mer jämlik hälsa i den framtida staden.

Patientmaterial om vikten av att vara alkoholfri inför operation

Under året har vi även tagit fram ett förslag till patientmaterial om vikten av att vara alkoholfri inför operation för att på så sätt minska komplikationsrisker i samband med operation.

Läs patientmaterial: <https://bit.ly/2vqtwbY>

Även LiR-gruppen, Levnadsvanor inom Reumatologi, inom projektet har under året tagit fram ett patientmaterial om de fyra levnadsvanorna som vänder sig direkt till patienter med reumatisk sjukdom. Läs patientmaterial: <https://bit.ly/2TSuBTg>

” Genom ett totalstopp av alkohol inför planerade operationer kan risken för komplikationer påtagligt minskas.

GLOBAL HÄLSA

Svenska Läkaresällskapets kommitté för global hälsa syftar till att tvärvetenskapligt stimulera global hälsa i samhället, skola, högre utbildning, arbetsliv och forskning, för en rättvis och jämlik hälsa världen över.

Aktiviteter

Kommittén verkar bland annat för hög och jämn nivå på undervisningen i global hälsa på läkarutbildningen och andra vårdutbildningar i Sverige. Kommittén arrangerar tvärvetenskapligt Berzeliusymposium "Global Health Conference 2020" i Lund hösten 2020 och andra seminarier och utbildningar. Ett årligt julfika arrangeras för nyanlända/asylsökande läkare. Därtill driver kommittén fråga om tjänstledighet vid humanitära medicinska insatser. Under våren 2019 färdigställs och lanseras konferensrapport från "The Swedish Global Health Research Conference 2018". Kommittén avser att sprida kunskap om global hälsa och FN:s Agenda 2030 till professionen genom en artikelserie i Läkartidningen. En podcast om global hälsa och hållbar utveckling kommer att startas.

Konferensrapport

I mars släpptes konferensrapporten för "Swedish Global Health Research Conference 2018: How can Sweden Contribute to the Sustainable Development Goals? From Research to Action". Konferensen ägde rum under våren 2018 och samlade världslädande experter, forskare, och regeringsföreträdare med målet att lyfta forskningens roll och betydelse för att nå målen i Agenda 2030. Runt 500 personer, varav ca hälften var studenter, deltog från skilda discipliner för att diskutera forskning, utbildning och de hälsoutmaningar som världens befolkning står inför. Konferensrapporten sammanfattar mötet och arbetet för en mer rättvis, jämlik hälsa och hållbar värld. Några viktiga lärdomar framåt är vikten av att resurser, forskning och insatser når även de som behöver det allra mest och att beslutsfattare grundar beslut på

vetenskaplig evidens. Samarbete mellan olika discipliner samt bilateralt kunskapsutbyte framhölls också som framgångsfaktorer för att uppnå Agenda 2030.

Planering inför Global Health Conference 2020

Planeringen av konferensen "Swedish Global Health Conference – Achieving the SDGs through social innovation and multidisciplinary action" som arrangeras i samarbete mellan SLS och Lunds Universitet är i full gång. Konferensen kommer att äga rum i Malmö, 24-25 November 2020. Målet är att samla forskare, studenter, beslutsfattare, civilsamhälle och professionella från de nordiska länderna och hela världen för att utforska hur multidisciplinärt samarbete och social innovation kan användas för att förbättra hälsa och välbefinnande för dem som behöver det mest.

Ny färdplan för global barnhälsa i samarbete med SIGHT

Swedish Institute for Global Health Transformation (SIGHT) och SLS lanserar en färdplan för global barnhälsa, där framsteg definieras utifrån nästa generations rätt att blomstra och placeras barnen i centrum av de globala målen för hållbar utveckling i FN:s Agenda 2030. I färdplanen framhålls att det är dags att inte bara definiera framsteg för de yngsta i termer av överlevnad. Planen lyfter också flera konkreta exempel på interventioner för att uppnå jämlik barnhälsa globalt.

Nationellt curriculum i global hälsa

Medlemmar ur SLS kommitté för global hälsa var med och drog upp riktlinjerna för ett nationellt curriculum i socialmedicin med särskilt fokus på global hälsa och hållbar utveckling för att säkra en jämn och hög kvalitet på utbildningen i dessa ämnen på samtliga läkarutbildningar i landet.

Masterprogram i global hälsa

Under våren 2019 kartlade kommittén masterprogram inom eller med nära koppling till global hälsa. Resultatet finns nu på hemsidan. Till hjälp i arbetet deltog en praktikant som var i Sverige på ett utbyte genom organisationen DIS, som själv kontaktade kommittén för att lära sig mer om global hälsa.

Artikel i Läkartidningen

Kommittén författade en artikel med titeln "Agenda 2030 och de globala målen för hållbar utveckling – en möjlighet att förbättra världens hälsa som vi inte kan missa". Artikeln sammanfattar det globala hälsoläget och viktigaste utmaningarna för att uppnå agenda 2030 med särskilt fokus på de hälsorelaterade målen. I artikeln belyses även vikten av att läkarkåren tar ett större ansvar för hälsan i samhället samt vägen framåt för att uppnå jämlik hälsa och hållbar utveckling både lokalt och globalt. I artikeln bjuder vi även in fler aktörer att i Läkartidningen berätta om hur de bidrar till att uppnå de Agenda 2030 och de globala målen för hållbar utveckling.

Podcast om global hälsa och hållbar utveckling

SLS kommitté för global hälsa i samarbete med SLS Kandidat- och underläkarförening lanserade under september månad en podcast om global hälsa och hållbar utveckling "The Swedish Global Health Podcast". Podden riktar sig till alla som vill lära sig mer om ämnet global hälsa. Inbjudna experter delar med sig av sin expertis på ett lättförståeligt sätt – för att så många som möjligt ska kunna ta del av innehållet. Under hösten sändes tre avsnitt där bla ämnen som hälsans sociala bestämningsfaktorer, evidensbaserad policy, jämlikhet mellan könen, framgångsfaktorer för forskning mellan olika inkomstnivåer samt vägen framåt för att uppnå FNs hållbara utvecklingsmål diskuteras.

Julfika för nyanlända kollegor

Fjärde december 2019 anordnades för femte året i rad ett julfika på Svenska Läkaresällskapet för nyanlända kollegor. John Wahren, professor emeritus, berättade om asylprojektet och Hanna Vihavainen från Läkarförbundet beskrev vägen till legitimation och arbete i Sverige. Seda Özbek, läkare från Turkiet och tidigare elev i asylprojektet, berättade om sin väg till arbete i Sverige. Julfikat blev mycket uppskattat och samlade 55 läkare från många olika länder. Frågor och diskussioner avlöste varandra och avslutades med glögg, lussekatter, julgodis, trevligt umgänge och nätverkande.

Samarbete med Kandidat- och Underläkarföreningen

Kommitténs medlemmar har bidragit med input, kontaktnät och föreläsningstimmar till kandidat- och underläkarföreningens masterclass i global health - till exempel om global barnhälsa samt om hälsan och klimatet.

Främjande av humanitära medicinska insatser

Under ledning av Märith Halmin, fortsatte SLS arbetsgrupp för främjande av humanitära medicinska insatser, som tillsattes av SLS nämnd 2017, sitt arbete med att underlätta för hälso- och sjukvårdspersonal som vill bidra med sin medicinska kompetens i samband med humanitära insatser. Samtal har initierats med SKR och med Läkarförbundet kring eventuellt framtida samarbete. En text rörande vinsterna med internationell erfarenhet hos svensk sjukvårdspersonal har formulerats och kommer att användas i fortsatt dialog med samarbetspartners kommande år.

Klimat, hälsa och hållbar sjukvård

Fullmäktige i maj 2019 behandlade en motion om behov av en klimatpolicy för SLS. Den första att-satsen om att ta fram en klimatpolicy som ska ligga till grund för fortsatta strategier agerande i och klimatfrågan bifölls och övriga besvarades.

SLS nämnd beslutade i juni om ett direktiv för att precisera uppdraget, bland annat att en särskild arbetsgrupp ska ta fram en klimatpolicy för SLS som utgår från SLS kärnvärden om vetenskap, utbildning, etik och kvalitet. Policyn ska omfatta både SLS egen klimatpåverkan som organisation och hur SLS kan agera för att bidra till minskad klimatpåverkan och en resilient hälso- och sjukvård. Denna policy ska sedan utgöra grund för SLS fortsatta aktiviteter och strategier i klimatfrågan.

För en effektiv och välfungerande organisation

ORGANISATION

Verksamhetsområde organisation omfattar alla de aktiviteter och processer som ska bidra till att målen inom övriga områden nås. Det handlar om att bereda ärenden och underlag, medlemsvård, huset, ekonomi och förvaltning, kansliet och personalen samt intern och extern kommunikation.

Aktiviteter

SLS nämnd har haft åtta nämndmöten under 2019. Fokus för nämnden har varit budget i balans, fortsätta processen med medlemsreformen, förnya programverksamheten och omorganisera kansliet i syfte att modernisera och effektivisera verksamheten. 2019 inrättade nämnden mötesformen "ordföranderåd" som ska ligga mellan fullmäktigemötena. Ordföranderådet innebär att ordföranden för SLS sektioner och de lokala läkarsällskapen träffar varandra, nämnden och kansliet i SLS hus för att under mer informella former diskutera SLS interna angelägenheter och händelser i omvärlden. Syftet är att samordna SLS olika grenar och få en levande dialog kring SLS inriktning och framtid. Under verksamhetsåret hölls två ordföranderåd med Olivia Wigzell (GD Socialstyrelsen) respektive Sofia Wallström (GD på Inspektionen för vård och omsorg) som särskilt inbjudna gäster.

FÖR EN STÄRKT INTERDEMOKRATI

Arbetet med medlemsreformen och att stärka kopplingen mellan medlemskap i sektionerna och medlemskap i moderföreningen SLS fortsatte under 2019. SLS fullmäktige 2019 beslutade utifrån en proposition från nämnden att inrätta en helt ny medlemskategori i SLS – medlemsförening – med tillhörande stadgeändringar som träder ikraft 2021. Reformförslaget i propositionen byggde på en utredning gjord av en särskilt utsedd arbetsgrupp bestående av representanter från ett antal sektioner, där vice ordföranden i

nämnden Tobias Alfvén var sammankallande och kansliet bistod med underlag. Efter fullmäktiges beslut har det pågått ett omfattande arbete i hela organisationen med att implementera den nya medlemskategorin. Ett stort antal sektioner har i dialog med kansliet anpassat sina stadgar till bestämmelserna i SLS nya stadgar för att kunna bli medlemsförening 2021.

HJÄRTFÖRBUNDET

SLS fortsätter utvecklingsprojektet tillsammans med Svenska Hjärtförbundet – som är en associerad förening i SLS – med att bistå de sektioner och föreningar som ingår i Hjärtförbundet med administrativa tjänster mot ersättning. Samarbetet inleddes 2017 och har fortsatt att utvecklas sedan dess. Omfattningen av stödet motsvarar 50 procent av en heltid. Sedan tidigare har Svensk Förening för Klinisk Fysiologi, Svensk Thoraxkirurgisk Förening och Svenska Kardiologföreningen fått hjälp med hemsida och medlemsregister samt utskick av medlemsbrev och administration/ansökningshandlingar till europeiska specialistexamen. Under 2019 har Vårdprofessioner inom Cardiologi fått en ny hemsida och SLS har tagit över administrationen av deras medlemsregister. SLS har också tagit över administrationen av medlemsregistret för Svensk förening för Hypertoni, Stroke och Vaskulär medicin.

HUSET

Under 2019 genomfördes en rad underhållsarbeten och mindre renoveringar i SLS hus. Bland annat har arbetet med att förbättra ventilationen fortsatt. Vi har uppdaterat interiören i huset för att få till en varm och välkomnande miljö. Kansliet flyttade ner från plan fyra till entréplan och det gjordes en del omflyttningar bland hyresgästerna. SLS har även under året fått en ny hyresgäst, Svensk förening för obstetrik och gynekologi (SFOG), som är den första sektionen på många år att sitta i huset.

Organisation

MILJÖARBETE

Fortlöpande miljöarbete i syfte att utveckla klimatsmarta och hållbara lösningar när det gäller elförbrukning, fjärrvärme, fjärrkyla och avfall har lett till bättre inomhusmiljö och lägre driftskostnader.

GDPR

Den 25 maj 2018 trädde EU:s nya dataskyddsförordning, GDPR (General Data Protection Regulation), i kraft och gäller som lag i alla EU-länder. Det innebär att säkerheten kring hur vi hanterar och lagrar personuppgifter höjs. Förordningen innebär en hel del förändringar för oss som behandlar personuppgifter och stärkta rättigheter för den enskilde när det gäller personlig integritet. SLS har under 2019 fortsatt arbetet med att inventera, dokumentera och förbättra hanteringen av de personuppgifter SLS hanterar.

KONFERENSVERKSAMHET

Konferensverksamheten har fortsatt utvecklats och professionaliserats för att höja beläggningsgraden och SLS intäkter. Under slutet av 2019 påbörjades upphandling av nytt bokningssystem som ska möjliggöra bokning online.

KANSLIET OCH MEDARBETARE

SLS kansli omorganiserades 2019 i syfte att effektivisera och modernisera verksamheten. Antalet tjänster på kansliet minskades med drygt tre helårsarbeten – från cirka 14,5 till 11 – och befattningar ändrades och vässades. Samtidigt hade kansliet 3 pensionsavgångar. Fem nya medarbetare har rekryterats till kansliet under året som nu består av 12 medarbetare (varav några deltider). Kansliet har fortsatt arbetet med att identifiera olika processer för att möjliggöra bättre prioriteringar och effektivisera verksamheten.

MÅL

Övergripande mål: Effektiv och välfungerande organisation som stödjer SLS hela verksamhet på ett ändamålsenligt sätt.

- Stark koppling mellan medlemskap i sektioner och medlemskap i SLS.
- Huset erbjuder ändamålsenliga lokaler samtidigt som byggnadens kulturhistoriska värden bevaras och lyfts fram.
- Husets verksamheter ger stabila och goda intäkter.
- Ekonomi i balans i ett helhetsperspektiv och verksamheten präglad av hög kostnadseffektivitet.
- Hög avkastning på kapitalet utifrån SLS placeringspolicy.
- Kansliet har rätt kompetenser och rimliga resurser utifrån verksamhetens behov.
- Kanslipersonalen erbjuder en god och stimulerande arbetsmiljö.
- SLS är aktiv i den sjukvårdspolitiska debatten.
- Välfungerande intern och extern kommunikation.

Svenska Läkaresällskapets samlingar

MEDALJSAMLINGEN

Under året har inga nya medaljer förvärvats. Den förnämliga medaljsamlingen finns att beskåda i den rikligt illustrerade boken "Medicina in nummis" som gavs ut till läkaresällskapets 2000 års jubileum. En guldgruva för medicinhistoriskt intresserade.

Jörgen Sigurd

Vårdare av medaljsamlingen

KONSTSAMLINGEN

Nationalmuseum har som kompensation för att man återtagit Bredas porträtt av William Whithering deponerat ett annat porträtt av Breda från samlingarna på Gripsholm. Porträttet föreställer Pehr af Bjerken. Porträttet av Whithering intar en hedersam plats i det nyrenoverade Nationalmuseums permanenta utställning.

Under året har ett nytt porträtt tillkommit genom donation. Det är ett färgfotografi av Britta Wahren utfört av Lennart Nilsson. Detta torde vara det första fotografiska porträttet som tillförs samlingarna.

Britta Wahren

Efter att föreläsningssalen renoverats har Karolina Widerström fått inta hedersplatsen på höger frontvägg. Till vänster hänger nu porträttet av ovannämnde af Bjerken.

I övrigt har hängning av porträtt återställts enligt tidigare disposition. Då det är över 25 år sedan katalogen över Sällskapets porträttsamling utgavs har under året ett intensivt arbete pågått för att utge en ny katalog. Texter har reviderats, nya fotografier framställt med mera. Offert för tryckning och grafisk design har inhämtats. Sällskapet har också erhållit stöd till tryckning från Kungliga Patriotiska Sällskapet och från privat donator. Tyvärr saknas dock i skrivande stund ca 100 000 SEK för att kunna gå i tryck. Sällskapet har i nuläget ej möjlighet att finansiera detta varför projektet tills vidare vilar.

Mårten Rosenqvist

Vårdare av konstsamlingen

MEDICINHISTORIA

Medicinhistoriska museets samlingar finns sedan museets stängning 2005 magasinerade i Tumba. Uppgifter om drygt 20 000 föremål finns i ett digitaliserat inventariearkiv, som ger möjlighet till komplettering och kontinuerlig uppdatering. Samlingarna kompletteras kontinuerligt, under verksamhetsåret bland annat med föremål från "gamla" Karolinska sjukhuset i samband med flytten till Nya Karolinska Sjukhuset, NKS. Ett antal föremål från KS och föremål som donerats till samlingarna förvaras nu, i väntan på transport till Tumba, i biblioteket på Eugeniahemmet. Behovet av ökat utrymme för placering av fler föremål håller på att tillgodoses av Svensk Museitjänst som köper in och monterar nya förvaringshyllor. Kulturförvaltningen Region Stockholm har bekostat inköpen.

I samlingarna återfinns ett betydande antal vaxavgjutningar, s k moulager. 2018 genomfördes en översyn och bedömning av deras renoveringsbehov. Vänföreningen har under år 2019 inköpt lämpliga förvaringsskåp och samtliga moulager är nu enligt rekommendation placerade i horisontalläge.

Ett antal föremål är utlånade till utställningar på Naturhistoriska Riksmuseet, Polismuseet, Riksutställningar, Tekniska museet, Riksteatern och HistorieArvsMuseet i Nacka (HAMN). Tekniska museet har också lånat ett stort antal föremål till en kommande långvarig utställning. Nordiska museet har anmält intresse att låna föremål 2020. Ett begränsat antal medicinhistoriska föremål finns i Vårdrummet på Eugeniahemmet och kan visas för mindre grupper. Två monstrar med föremål från odontologin och farmacin finns också i detta rum.

Carl Lindgren har under verksamhetsåret varit redaktör för Svensk Medicinhistorisk Tidskrift. 2019 års upplaga utkom i december

Gunilla Bolinder

Vårdare av de medicinhistoriska samlingarna

Tillsammans för en stark professionsröst i samhället

MEDLEMMAR 2019

Siffror inom parentes avser föregående verksamhetsår. Statistiken presenteras huvudsakligen per kalenderår, då medlemsavgiften betalas per kalenderår. Svenska Läkaresällskapet hade den 31 december 2019, 10 167 (9 883) medlemmar, en ökning med 284 medlemmar. Under verksamhetsperioden har 28 (32) medlemmar avlidit.

STATISTIK	DEC 2019	DEC 2018
Medlemmar	4521	4 493
Associerade medlemmar	384	412
Pensionärer	4125	3 931
Studerande	408	606
Hedersledamöter	46	44
Examinerande ej leg.	668	247
Korresponderande medl.	16	16
TOT. ANTAL MEDLEMMAR	10 167	9 883

HEDERSLEDAMÖTER 2019

Vid Fullmäktigemötet 2019 utsågs Marie Åsberg, samt Peter Friberg, till hedersledamöter, för utmärkta insatser för Läkaresällskapet genom åren.

Marie Åsberg, professor emerita i psykiatri, institutionen för kliniska vetenskaper, Danderyds sjukhus.

För forskningsinsatser med stor betydelse inom diagnostik och behandling av depression, suicidalt beteende och utmattningssyndrom - med stor relevans för professionen och de drabbade patienterna.

Peter Friberg, professor i klinisk fysiologi, Sahlgrenska akademien, chef för SIGHT. Tidigare ordförande för SLS 2012-2103 samt i SLS forskningsdelegation 2003-2008.

För att genom sitt djupa engagemang i SLS, sin forskning och läkargärning, bidragit till att lyfta vikten av en jämlik hälsa lokalt och globalt och medverkat till att läkarprofessionen i allt högre grad arbetar med global hälsa, prevention och insatser för ökad folkhälsa.

67 VETENSKAPLIGA SEKTIONER

1. Akutsjukvård 1999
2. Allergiforskning 1946
3. Allmänmedicin 1969
4. Andrologi 2002
5. Anestesi och intensivvård 1954
6. Arbets- och miljömedicin 1907
7. Audiologi 1990
8. Barnkirurgi 1977
9. Barn- och ungdomspsykiatri 1956
10. Beroendemedicin 1967
11. Bild- och funktionsmedicin 1942
12. Dermatologi & venerologi 1958
13. Diabetologi 2005
14. Endokrinologi 1945
15. Fysiologi 1943
16. Fysisk aktivitet och idrottsmedicin 1952
17. Gastroenterologi 1954
18. Geriatrik 1951
19. Handkirurgi 1981
20. Hematologi 1966
21. Hypertoni, stroke och vaskulär medicin 2013
22. Infektionssjukdomar 1954
23. Internmedicin 1941
24. Kardiologi 1947
25. Kirurgi 1907
26. Klinisk cytologi 1962
27. Klinisk fysiologi 1958
28. Klinisk Immunologi och Transfusionsmedicin 2017, tidigare två sektioner; klinisk immunologi 1983 och transfusionsmedicin 1967
29. Klinisk kemi 1956
30. Klinisk mikrobiologi 1907
31. Klinisk neurofysiologi 1964
32. Klinisk nutrition 1965
33. Lungmedicin 1940
34. Läkemedelslära 1907
35. Maxillofacialkirurgi 1946
36. Medicinens historia 1907
37. Medicinsk genetik och genomik 1969
38. Medicinsk informatik 1969
39. Medicinsk psykologi 1964
40. Medicinsk radiofysik 1981
41. Medicinteknik 1956
42. Medicinsk undervisning 1969
43. Neurokirurgi 1970
44. Neurologi 1907
45. Neuroradiologi 2011
46. Njurmedicin 1967
47. Nuklearmedicin 1970
48. Obstetrik och gynekologi 1905
49. Oftalmologi 1923
50. Onkologi 1975
51. Ortopedi 1954
52. Otorhinolaryngologi, huvud och halskirurgi 1907
53. Patologi 1943
54. Pediatrik 1912
55. Plastikkirurgi 1978
56. Psykiatri 1907
57. Rehabiliteringsmedicin 1920
58. Reumatologi 1946
59. Rättsmedicin 1976
60. Rättspsykiatri 1993
61. Smärtlindring 2002
62. Socialmedicin 1971
63. Thoraxkirurgi 1981
64. Trafikmedicin 1969
65. Transplantation 1987
66. Tropikmedicin och internationell hälsa 1984
67. Urologi 1957

9 LOKALA LÄKARESÄLLSKAP

Göteborgs Läkaresällskap
Helsingborgs Läkaresällskap
Jönköpings Läkaresällskap
Karlskrona Läkareförening
Linköpings Läkaresällskap
Läkaresällskapet i Lund
Umeå Läkaresällskap
Uppsala Läkareförening
Örebro Läkaresällskap

20 ASSOCIERADE FÖRENINGAR

Arbetsgruppen för Cystisk Fibros
Försäkringsmedicinska Sällskapet
Läkare för Miljön
SLS Kandidat- och underläkarförening
Svensk Epidemiologisk Förening
Svensk Förening för Glesbygdsmedicin
Svensk Förening för Medicinsk Utvecklingsbiologi
Svensk Förening för Medicinsk Ultraljudsdiagnostik
Svensk Förening för Obesitasforskning
Svensk Förening för Ortopedisk Medicin
Svensk Förening för Palliativ medicin
Svensk Förening för Pulmonell Hypertension
Svensk Förening för Narrativ medicin, tillkom ef beslut av FM 2019
Svensk Katastrofmedicinsk Förening
Svenska Medicinska Akupunktur Sällskapet
Svenska Hjärtförbundet
Svenska Läkare mot Kärnvapen
Svenska Skolläkarföreningen
Sveriges Kvinnliga läkares förening
Sveriges Läkares Intresseförening för Primär Immunbrist

SVENSKA LÄKARESÄLLSKAPET PRESENTERAR

SLS PROGRAM

UTBILDNING OCH FORTBILDNING FÖR LÄKARE

2019/2020

OLA BJÖRGELL

*SLS vetenskapliga sekreterare om
vikten av fortbildning*

8 PROGRAM- KONCEPT

Nyhet!

**SLS LEGE ARTIS
SEMINARIER**

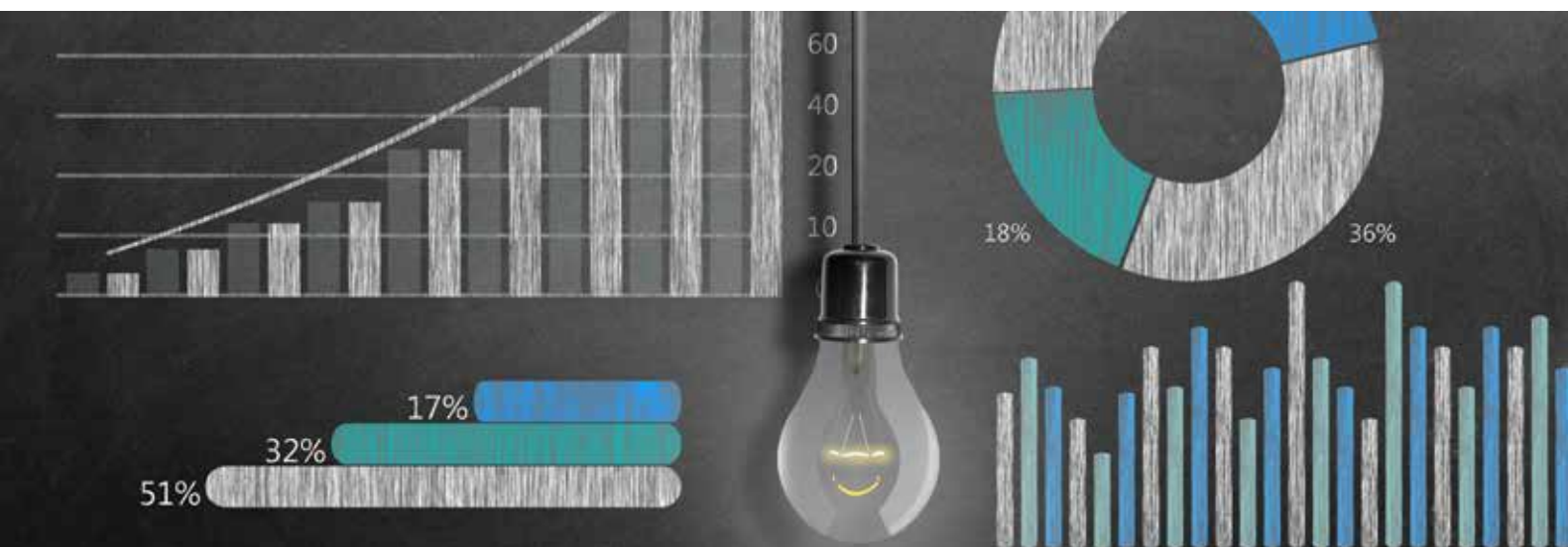
*Ordförande Britt Skogseid om SLS
lansering av fortbildningsfilmer.*

Ladda ned
som e-tidning
<https://bit.ly/3deqngA>

Läkares kompetens-
utveckling i fokus

Svenska
Läkaresällskapet

Ekonomi

VERKSAMHETEN

Medlemsavgiften för verksamhetsåret 2019 har oförändrat uppgått till 700 kronor för alla ordinarie och associerade medlemmar. Pensionärer har betalt 350 kronor. Studerande medlemmar betalar 100 kronor. Medlemmar som är examinerade men inte legitimerade betalar 350 kronor (under högst fem år).

RESULTAT

Summan av Svenska Läkaresällskapets rörelseintäkter uppgår till 24,4 mkr (24,7 mkr) och finansiella intäkter till 1,3 mkr (2,0 mkr). De totala kostnaderna för Sällskapets samtliga verksamhetsområden har under perioden uppgått till 25,5 mkr (26,6 mkr). Resultatet för 2019 uppgick till 0,3 mkr (0,1 mkr).

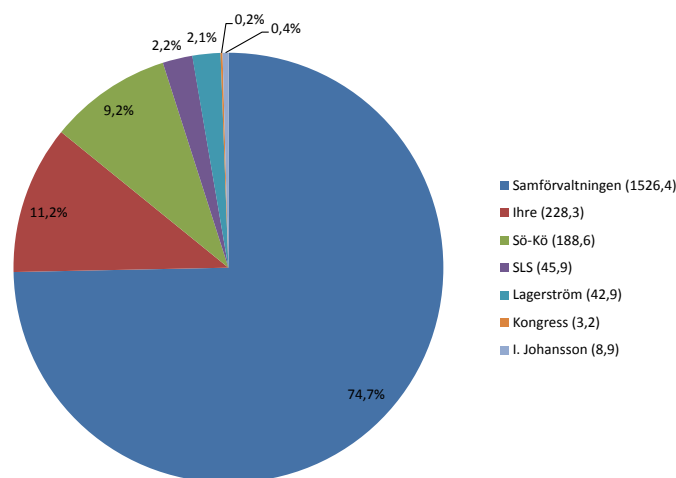
STIFTELSEFÖRVALTNINGEN

Stiftelseförvaltningen är en samförvaltning i SEB för 148 anknutna stiftelsers kapital, som envar har sitt andelstal. För varje stiftelse lämnas särskild redovisning. Samförvaltningens förmögenhet per 2018-12-31 uppgick till 1 248,0 mkr (1 210,4 mkr). SLS förvaltar även några fristående stiftelser, bl a Bengt Ihres fond för gastroenterologi samt Stiftelsen Söderström Königska Sjukhemmet. Totala förmögenheten av de stiftelser som SLS förvaltar, räknat på marknadsvärde, uppgick per 2018-12-31 till 1,7 miljarder kronor.

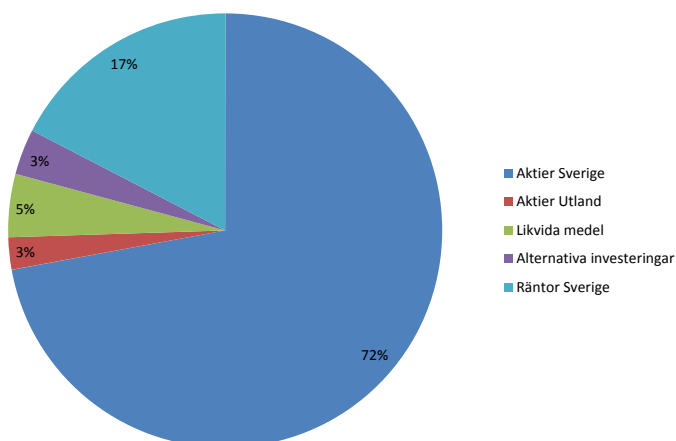
UTDELNING AV FORSKNINGSANSLAG OCH RESEBIDRAG

SLS har under utdelningsperioden 2019 (18/19) delat ut 45 mkr till ändamålet via stiftelser som SLS förvaltar.

VÄRDEPAPPERSINNEHAV PER 2019-12-31 (MKR)

FÖRDELNING PLACERINGSTILLGÅNGAR 2019

Kommunikation & påverkan

Under 2019 har särskilda kommunikationssatsningar genomförts för att lyfta två prioriterade områden: Läkares utbildning och fortbildning samt medicinsk forskning. Under året har åtta nya programkoncept lanserats för att möta behovet av utbildning och fortbildning i läkarkåren. För att professionalisera och effektivisera hanteringen kring inbjudningar, anmälningar och betalning till SLS programaktiviteter används det digitala eventverktyget "Invajo". SLS nya programverksamhet presenterades även i tidningen "SLS Program 2019/2020" som under våren publicerades digitalt samt skickades ut postalt till Sveriges alla läkare som bilaga med tidningen "Framtidens Karrär- Läkare".

Under året har även artikelserien "Ola möter" lanserats. I samtalsform möter vi Ola Björgell, SLS vetenskapliga sekreterare tillika ordförande i SLS programkommitté i spännade samtal med aktuella personer som arrangerar programaktiviteter eller deltar som föreläsare. Artiklarna publiceras på sls.se.

För att lyfta SLS arbete inom forskningsområdet har kommunikationen kring SLS forskningsanslag, priser och pristagare ökat under året. I "SLS tematidning Medicinsk forskning" som gick ut i slutet av året presenteras SLS anslag, priser och pristagare samt SLS samlade syn på forskningsområdet och arbetet för att stödja och utveckla svensk medicinsk forskning.

KOMMUNIKATIONSKANALER

WEBBSIDA sls.se

SLS YOUTUBEKANAL Livesändning & inspelning av debatter och seminarier

PODDCAST SLS podd om global hälsa och hållbar utveckling finns på Soundcloud.

ISSUU Digital publiceringsplattform för SLS tidningar

PALOMA SLS nyhetsbrev som når medlemmar registrerade med e-postadress i SLS medlemsregister

INVAJO Digitala inbjudningar till SLS programverksamhet

FACEBOOK Facebook/svenskalakaresallskapet

TWITTER @sls_sv

MY NEWSDESK SLS pressrum

PUBLIKATIONER & RAPPORTER

SLS Programtidning 2019/2020
<https://bit.ly/3deqngA>

SLS Tematidning Medicinsk forskning
<https://bit.ly/391WPzi>

Rapport: "På väg mot bättre och mer jämlik hälsa"
<https://bit.ly/3deqRTK>

Rapport: Alkohol och äldre
<https://bit.ly/3bf8893>

Rapport "Personcentrerad vård – en kärnkompetens för god och säker vård"
<https://bit.ly/2U3ndos>

Konferensrapport: "Swedish Global Health Research Conference 2018"
<https://bit.ly/2QrPhj5>

Policydokument: "SLS för en stärkt primärvård"
<https://bit.ly/2J161t8>

Rapport: "Agenda för hälsa och välbefinnande: 14 konkreta förslag för hälsa och välbefinnande"
<https://bit.ly/3d90yhQ>

Rapport: "Placing children at the centre of the sustainable development goals"
<https://bit.ly/2U3flxA>

PUBLICERADE DEBATTARTIKLAR

"Läkaren har en nyckelroll i vårdarbetet med levnadsvanor"
Läkartidningen 2019-01-21

"Låt professionen utveckla framtidens sjukvård"
Läkartidningen 2019-02-13

"Upprop: Vi behöver Läkemedelsboken"
Dagens Samhälle 2019-02-19

"Så vill vi läkare reformera den svenska primärvården"
Dagens Nyheter 2019-02-24

"SKL försvarar landstingens makt och hindrar reformer"
Dagens Nyheter 2019-03-04

"Utan statistik riskeras vårdens jämlikhet"
Dagens Samhälle 2019-03-18

"SLS: Nej tack till tillfälliga satsningar i primärvården"
Dagens Samhälle 2019-05-19

"Agera för en bättre sjukvård, Lena Hallengren"
Dagens Samhälle 2019-05-27

"Regeringen försvårar oberoende forskning"
Svenska Dagbladet SVD 2019-05-30

"Livslångt lärande i Europa och Sverige"
Läkartidningen 2019-08-26

"Vårdskadorna minskar inte – är det dags att byta strategi?"
Dagens Medicin 2019-10-02

"Man missar att kunderna ändå upplever problem"
Läkemedelsvärlden 2019-11-19

"Oroande att standardiserade vårdförlopp införs brett i vården"
Läkartidningen 2019-12-02

Räckvidd & statistik

WEBSIDAN sls.se hade 80 960 (69 803) unika besök och 250 438 (255 468) antal sidvisningar.

SLS YOUTUBEKANAL Live: 335 (114) personer såg på SLS sändningar live i totalt 11 195 (3 324) minuter. On demand: 2 133 (4 674) visningar i efterhand i totalt 18 355 (10 006) minuter.

NYHETSBREV 35 nyhetsbrev har skickats ut under 2019. Genomsnittlig öppningsfrekvens: 28 % (30%)

TWITTER Antal tweetvisningar 158 015 (407 390)

PRESSMEDDELANDE 34 publicerade pressmeddelanden under 2019. Totalt hade nyhetsrummet 19 825 visningar. Under 2018 publicerades 42 pressmeddelanden och nyhetsrummet hade 25 549 visningar.

Forskningsfälten inom allmänmedicin måste ges bättre förutsättningar för att utvecklas.

En stabil organisation för forskning och utveckling i primärvården leder till en långsiktigt god utveckling av primärvårdens innehåll.

Ett område som behöver mer och bättre forskning är vård, behandling och uppföljning av sköra äldre med många olika sjukdomar.

Ur SLS svar på dialogfrågor i betänkandet God och nära vård –
Vård i samverkan (SOU 2019:29)

Besvarade remisser

Rätt att forska – Långsiktig reglering av forskningsdatabaser (SOU 2018:36)
Utbildningsdepartementet 2019-02-04

Ändring i Läkemedelsverkets föreskrifter (LVFS 2011:10) om förteckningar över narkotika
Läkemedelsverket 2019-02-27

Intern remiss: Uppmärksamhetsinformation rörande blodsmitta och hotbild i hälso- och sjukvårdens journaler
2019-02-28

Läkemedelsverkets förslag till ändring i Läkemedelsverkets föreskrifter (LVFS 1997:13) om förskrivning av vissa livsmedel
Läkemedelsverket 2019-03-08

Åtta nya ämnen i Läkemedelsverkets föreskrifter (LVFS 2011:10) om förteckningar över narkotika
Läkemedelsverket 2019-03-12

Intern remiss: SLS arbetsgruppsrapport Stärkt primärvården!
SLS nämnd 2019-04-09

Samspel för hälsa. Finansiell samordning mellan hälso- och sjukvård och sjukförsäkring SOU 2018:80
Socialdepartementet 2019-04-17

Förslag till föreskrifter om undantag från kravet på tillstånd till genetisk undersökning vid allmän hälsoundersökning och föreskrifter om vilka sjukdomar som får spåras och diagnostiseras genom vävnadsprover i PKU-biobanken
Socialstyrelsen 2019-04-18

Kostråd för personer över 65 år
Livsmedelsverket 2019-04-23

Förslag till Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd (HSLF-FS 2019:XX) om villkor för avgiftsfri screening
Socialstyrelsen 2019-04-23

Förslag om dataskyddsbestämmelser som komplettering till propositionen Ny ordning för att främja god sed och hantera oredlighet i forskning (SOU 2017:10)
Utbildningsdepartementet 2019-05-06

Tydligare ansvar och regler för läkemedel, SOU 2018:89
Socialdepartementet 2019-05-20

Tio nya ämnen i Läkemedelsverkets föreskrifter (LVFS 2011:10) om förteckningar över narkotika
Läkemedelsverket 2019-06-05

Fyra nya ämnen i Läkemedelsverkets föreskrifter (LVFS 2011:10) om förteckningar över narkotika och internationell förteckning för fyra ämnen som redan listas i förteckningen
Läkemedelsverket 2019-06-27

Särskilt förordnande av läkare
Socialdepartementet 2019-09-02

Föreslagna termer och definitioner inom området sällsynta hälsotillstånd
Socialstyrelsen 2019-09-06

Terminologiremiss, begrepp inom läkemedelsområdet
Socialstyrelsen 2019-09-13

Transportstyrelsens föreskrifter (TSFS 2010:125) och allmänna råd om medicinska krav för innehav av körkort m.m.
Transportstyrelsen 2019-09-13

Nationell handlingsplan för ökad patientsäkerhet i hälso- och sjukvården 2020 – 2024
Socialstyrelsen 2019-09-26

Förslag till ändring i Socialstyrelsens föreskrifter (HSLF-FS 2018:43) om behörighet för sjuksköterskor att förskriva och ordinera läkemedel
Socialstyrelsen 2019-10-02

Förslag till nya föreskrifter (HSLF-FS 2019:xx) om förordnande och utlämnande av läkemedel och teknisk sprit och föreskrifter om ändring av Läkemedelsverkets föreskrifter (LVFS 2009:9) om detaljhandel vid öppenvårdsapotek
Läkemedelsverket 2019-10-09

Förslag till föreskrifter om ändring av Läkemedelsverkets föreskrifter (HSLF-FS 2016:34) om förordnande och utlämnande av läkemedel och teknisk sprit
Läkemedelsverket 2019-10-09

Nio nya ämnen i Läkemedelsverkets föreskrifter (LVFS 2011:10) om förteckningar över narkotika
Läkemedelsverket 2019-10-24

Komplementär och alternativ medicin och vård – säkerhet, kunskap, dialog (SOU 2019:15) samt Komplementär och alternativ medicin och vård – ny lagstiftning (SOU 2019:28)
Socialdepartementet 2019-10-31

Santiagokonventionen mot organhandel, SOU 2019:1
Socialdepartementet 2019-11-05

Hemställan från Socialstyrelsen och Läkemedelsverket om ändring i Patient-säkerhetsförordningen (2010:1369)
Socialdepartementet 2019-11-05

Organbevarande behandling för donation, SOU 2019:26
Socialdepartementet 2019-11-12

Svar på dialogfrågor i betänkandet God och nära vård – Vård i samverkan (SOU 2019:29)
Utredningen Samordnad utveckling för god och nära vård 2019-11-18

Införande av nya föreskrifter för fördelning på undersökningsenheter av rättspsykiatriska undersökningar och läkarundersökningar enligt 7 § lagen (1991:2041) om särskild personutredning i brottmål, m.m.
Rättsmedicinalverket 2019-12-19

Stärkt skydd för den enskilde vid estetiska behandlingar. Ny lag om kirurgiska ingrepp och injektionsbehandlingar Ds 2019:20
Socialdepartementet 2019-12-30

Medverkan i expertgrupper

AB HYGIEA

Britt Skogseid
Tobias Alfvén
Per Johansson

CANCERFONDENS HUVUDMANNARÅD

Per Johansson

eHÄLSOMYNDIGHETEN

Nationella nätverket för eHälsa
Göran Petersson

EQUALIS AB

Anders Ehnberg, Eva Nylander,
Per Johansson

FORSKA! SVERIGE

Agenda för hälsa och välbefinnande
Tobias Alfvén

HAGSTRÖMERBIBLIOTEKET

Ove Hagelin

IOGT-NTO PROJEKTGRUPP

Jonas Sjögreen, Sven Andréasson

KULTURRÅDET KI

Gunilla Bolinder

LIVSMEDELSVERKET

Referensgruppen för Livsmedelsverkets
regeringsuppdrag att stödja vården i
samtalet om bra matvanor
Anna Kiessling, Lars Jerdén

LÄKEMEDELSVERKET

Centrum för bättre läkemedelsanvändning (CBL): Perspektivgrupp eHälsa
Susanne Bergenbrant Glas

Vetenskapliga rådet för human- läkemedel

Mikael Hoffmann, Göran Petersson

NATIONELL PLATTFORM FÖR FÖRBÄTTRINGSKUNSKAP

Kiku Pukk Härenstam

NATIONELLT FÖRSÄKRINGS- MEDICINSKT FORUM (NFF)

Ingmarie Skoglund, Per Johansson

NCD-NÄTVERKET

Lars Weinehall

NÄTVERKET SAMVERKAN FÖR SÄKER VÅRD (SSV)

Hans Rutberg

SOCIALDEPARTEMENTET

Nationella rådet för Vision eHälsa 2025
Göran Petersson

SOCIALSTYRELSEN

Enheten för Fackspråk och informatik
Bertil Johansson

Etiska rådet

Mikael Sandlund, Niklas Juth

Grupp Nationellt fackspråk för vård och omsorg

Magnus Fogelberg

Levnadsvaneprojektet

Anna Kiessling

Nationella rådet för specialiserings- tjänst-göring (ST-råd)

Hans Hjelmqvist

Rådet för eHälsa och gemensam informationsstruktur

Mattias Agestam, Anna Rossander

SPUR-STIFTELSEN

Torbjörn Ledin

STATENS MEDICINSK-ETISKA RÅD

Mikael Sandlund

STATENS OFFENTLIGA UTREDNINGAR

Referensgrupp Samordnad utveckling för
god och nära vård (Dir 2017:24)

Lars Borgquist, Susann Asplund Johansson

STIFTELSEN NÄTVERK FÖR LÄKEMEDELSEPIDEMIOLOGI (NEPI)

Håkan Larsson, Thomas Bradley

TANDVÅRDS- OCH LÄKE- MEDELSFÖRMÅNSVERKET (TLV)

Vetenskapligt råd inom obstetrik och
gynekologi

Jan Brynhildsen

ORDFÖRANDE
BRITT SKOGSEID

Professor, överläkare, intern-
medicin/endokrinologi, Uppsala
universitet, Akademiska sjukhuset

BO RUNESON

Professor, överläkare, psykiatri,
Karolinska Institutet, Stockholms
Läns Landsting

VICE ORDFÖRANDE
TOBIAS ALFVÉN

Barnläkare Sachska barnsjuk-
huset, docent global hälsa,
Karolinska Institutet

INGMARIE SKOGLUND

Medicine doktor, specialist i
allmänmedicin, Närhälsan Västra
Götalandsregionen, Sahlgrenska
Akademin, Göteborgs universitet

OLA BJÖRGELL

Vetenskaplig sekreterare,
ordförande programkommittén,
docent, regionöverläkare,
Medicinsk radiologi, Skånes
universitetssjukhus

MIKAEL HOFFMANN

Ordförande SLS kommitté för
läkemedelsfrågor, specialist i klinisk
farmakologi och infektionssjuk-
domar, chef för stiftelsen NEPI

HANS HEJLMQVIST

Ordförande Utbildningsdelegatio-
nen, professor i anestesi/intensiv-
vård, Örebro universitetssjukhus,
vice dekan nya sexåriga läkarutbild-
ningen Örebro universitet

CHRISTINA BERGH

Professor, överläkare, obstetrik/
gynekologi, Sahlgrenska universi-
tetssjukhuset, Göteborgs univer-
sitet

MIKAEL SANDLUND

Ordförande Etikdelegationen,
professor, överläkare, psykiatri,
Norrlands universitetssjukhus,
Umeå universitet

SUSANNA ALTHINI

Specialist i allmänmedicin,
Gotland.

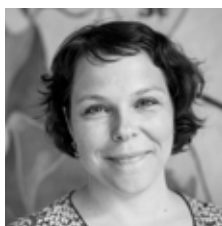
OLA WINQVIST

Ordförande Forskningsdelegatio-
nen och prioriteringskommittén,
professor, överläkare i klinisk
immunologi vid Karolinska
Universitetssjukhuset

MÄRIT HALMIN

Medicine doktor, specialistläkare,
anestesi- och intensivvård, Söder-
sjukhuset

KIKU PUKK HÄRENSTAM

Ordförande delegation för
medicinsk kvalitet, medicine doktor,
specialistläkare pediatrik, Nya
Karolinska Universitetssjukhuset

JOHAN DABROSIN SÖDERHOLM

Professor i kirurgi vid Linköpings
universitet och överläkare i
kolorektal kirurgi vid Universitets-
sjukhuset i Linköping

ADJUNGERAD **ANNA-THERESIA EKMAN** SLS KANDIDAT- OCH UNDERLÄKARFÖRENING Ordförande

SLS KANSLI **PER JOHANSSON** Kanslichef **SUSANN ASPLUND JOHANSSON** Organisationssekreterare och utredningsansvarig

MARIE HILLER Ekonomiansvarig **JAANA LOGREN BERGQVIST** Kommunikationsansvarig

SLS NÄMND

Se sid 55.

ARBETSUTSKOTT (AU)

Ordförande: Britt Skogseid

Vice ordförande: Tobias Alfvén

Vetenskaplig sekreterare: Ola Björgell

Nämndledamot: Märit Halmin

SLS Kansli: Per Johansson, Susann Asplund Johansson

FORSKNINGSDELEGATIONEN

Ordförande: Ola Winqvist, Stockholm

Vice ordförande: Amir Sherif, Umeå (fr.o.m. 10/4)

Jörgen Lundälv, Umeå/Göteborg

Pia Maly Sundgren, Lund

Kristina Bengtsson Boström, Lund

Jan Marcusson, Linköping

Alkistis Skalkidou, Uppsala

Marie Wahren Herlenius, Stockholm

Adjungerad: Emma Hammarlund, KUF

SLS Kansli: Tina Henriksson

PRIORITERINGSKOMMITTÉN

Ordförande: Ola Winqvist, Stockholm

Vice ordförande: Amir Sherif, Umeå (fr.o.m. 10/4)

Anette Bruchfeld, Stockholm

Carl-Johan Carlhäll, Linköping

Fredrik Elgh, Umeå

Mats Eliasson, Umeå

Ingela Hammar, Göteborg

Eva Hammarlid, Göteborg

Anders Jeppsson, Göteborg

Ann Josefsson, Linköping

Elna-Marie Larsson, Uppsala

Kjell Larsson, Stockholm

Sten Lindahl, Stockholm

Peter Nordström, Umeå

Bo Norrving, Lund

Håkan Olausson, Linköping

Åsa Petersén, Lund

Hilpi Rautelin, Uppsala

Sara Regné, Lund

Karin Strigård, Umeå

Jan Sunnegårdh, Göteborg

Lil Träskman-Bendz, Lund

Carl Turesson, Malmö

Susanna Walter, Linköping

Håkan Wallén, Stockholm

Carl Turesson, Malmö

Håkan Wallén, Stockholm

SLS Kansli: Tina Henriksson

UTBILDNINGSDELEGATIONEN

Ordförande: Torbjörn Ledin, Linköping, t o m 30/6 2019. Hans Hjelmqvist, Örebro, fr o m 1/7 2019.

Vice ordförande: Hans Hjelmqvist, Örebro, to m 30/6 2019

Lill Blomqvist, Malmö/Lund

Gösta Eliasson, Halmstad

Adjungerade:

Rasmus Larsson, KUF, Uppsala

Torbjörn Ledin, Linköping, fr o m sept. 2019
t o m dec. 2019

Mini Ruiz, Stockholm, fr o m november 2019
t o m dec. 2019

SLS kansli: Susann Asplund Johansson

ETIKDELEGATIONEN

Ordförande: Mikael Sandlund, Umeå

Marit Karlsson, Linköping, t o m juni 2019
Madhuri Gogineni, Stockholm, fr o m juli 2019

Erik Björck, Stockholm

Anders Castor, Lund

Ann-Kristin Rönnerberg, Örebro

Caroline Starlander, Östersund

Leila Tamaddon, Stockholm

Tiit Mathiesen, Stockholm, t o m juni 2019

Magnus Tisell, Göteborg, fr om juli 2019

Adjungerade:

Christian Munthe, Göteborg, t o m dec 2018

Niklas Juth, Stockholm, fr om jan. 2019

Alice Claesson, KUF, t o m dec 2018

Johan Nilsson, KUF, fr om jan. 2019

SLS kansli: Lilian Lindberg

KVALITETSDELEGATIONEN

Ordförande: Kiku Pukk Härenstam, Stockholm

Stina Gäre Arvidsson, Stockholm

Carl Savage, Stockholm

Martin Reijler, Jönköping

Johan Thor, Stockholm/Jönköping

Adjungerade ledamöter:

Mikael Bergström, Stockholm

Boel Andersson Gäre, Jönköping

Christoffer Hintze, Stockholm

Ulf Haglund, Uppsala

Göran Petersson, Kalmar

Hans Rutberg, Uppsala

Mikael Hoffmann, Linköping

SLS kansli: Susann Asplund Johansson

KOMMITTÉN FÖR eHÄLSA

Ordförande: Göran Petersson, Kalmar

Mattias Agestam, Stockholms

Susanne Bergenbrant Glas, Stockholm

Anne Björk, Uppsala

Anna Rossander, Göteborg

Evalill Nilsson, Linköping

Adjungerade: Daniel Karlsson, SFMI, Linköping, Rikard Lövsström, SFMI, Uppsala

Adjungerade: Sami El Amrani, Jingcheng Zhao, KUF

KOMMITTÉN FÖR GLOBAL HÄLSA

Ordförande: Helena Freilingsdorf, Linköping

Anneli Ivarsson; Umeå

Anette Agardh, Lund

Anna-Theresia Ekman, Stockholm

Anna Mia Ekström, Stockholm

Anna-Karin Hurtig, Umeå

Birgitta Essén, Uppsala

Johan von Schreeb, Stockholm

Hampus Holmer, Stockholm

Hana Awil, studentrepresentant

Max Petzold, Göteborg

Raman Preet, Umeå

Åsa Leufven, Stockholm

KOMMITTÉN FÖR LÄKEMEDELSFRÅGOR

Ordförande: Mikael Hoffmann, Linköping

Magnus Axelsson, Göteborg

Jonas Bergh, Stockholm

Eva Wikström Jonsson, Stockholm

Pauline Raaschou, Stockholm

Kristina Seling, Härjedalen

KOMMITTÉN FÖR MEDICINSK KVALITETS-UTVECKLING

Ordförande: Ulf Haglund, Uppsala

Li Felländer-Tsai, Stockholm

Nina Nelson, Linköping

Pär Nordin, Östersund

Sofia Gudbjörnsdottir, Göteborg

Bo Norrving, Lund

Ola Rolfson, Göteborg

KOMMITTÉN FÖR PREVENTION

Ordförande: Lars Jerdén, Dalarna

Katja Stenström Bohlin, V Götaland

Ann-Marie Calander, V Götaland

Karin Hyland, Stockholm

Anna Kiessling, Stockholm

Benno Krachler, Västerbotten

Matz Larsson, Örebro

Christina Lindén, Västerbotten

Yvonne Lowert, Stockholm

Sven Montan, Skåne

Roger Olsson, Jämtland

Lotta Velin, Skåne

Åsa Thurffell, Stockholm

Hanne Tønnesen, Skåne

Lars Weinehall, Västerbotten

Joanna Stjernschanz Forsberg, Stockholm

KOMMITTÉN FÖR MEDICINSK SPRÅKVÅRD

Ordförande: Magnus Fogelberg, Göteborg

Carl Strömbäck, Stockholm

Maria Kvist, Stockholm

Monica von Heijne, Stockholm

Ola Karlsson, Stockholm

Tom Pettersson, Helsingfors

Tove Gunnarsson, Stockholm

Adjungerad: Åsa Holmér, Stockholm

KOMMITTÉN FÖR SÄKER VÅRD

Ordförande: Hans Rutberg, Uppsala

Charlotta Grunewald, Stockholm

Kiku Pukk Härenstam, Stockholm

Pelle Gustafson, Stockholm

Rita Fernholm, Stockholm

Ullakarin Nyberg, Stockholm

Urban Nylén, Stockholm

Anders von Heijne, Stockholm

PROGRAMKOMMITTÉN

Ordförande: Ola Björgell, Malmö
Andreas Borsiin, Karlskrona
Anne Björk, Uppsala
Bo Runeson, Stockholm
Gunnar Ljunggren, Stockholm
Hans Hjelmqvist, Örebro/Stockholm
Marcus Schmitt-Egenolf, Umeå
Helena Freilingsdorf, Linköping
Lucas Grzechnik Mörk, KUF
SLS kansli: Per Johansson, Sophie Palmqvist-Klockhoff

ASYLPROJEKTET

John Wahren, Karolinska Institutet
Karin Sparring Björkstén, Stockholms
Psykiatrienhet
Eva Ihre, Logeum
Per Johansson, Kanslichef, SLS
Sam Yildirim, Länsstyrelsen
Sten Lindahl, Karolinska Institutet
Stina Hållsten, Södertörns Högskola
SLS kansli: Ellinor Schmidt

KLINISK REVISION

Ordförande: Niklas Ekerstad
Eva Arvidsson, Lund
Gunnar Akner, Stockholm
Karl Sallin, Stockholm
Magnus G Lind, Stockholm
Rurik Löfmark, Gävle
Stella Cizinsky, Örebro
SLS kansli: Per Johansson Susann Asplund Johansson

KLIMAT, HÄLSA & HÅLLBAR SJUKVÅRD

Ordförande: Maria Wolodarski, Stockholm
Märit Halmin, vice ordförande, Stockholm
Joakim Crona, Uppsala
Björn Fagerberg, Göteborg
Sigrid Hammarqvist, Falun
Maria Nilsson, Umeå
Ida Persson, Lund
Lotta Velin, Lund
SLS kansli: Per Johansson

NATIONELL KRAFTSAMLING FÖR UNGA PSYKISKA HÄLSA

Ordförande: Josef Milerad, Stockholm
Bo Runeson, Stockholm
Margaretha Leissner, Stockholm
Maria Unenge Hallerbäck, Karlstad
Ylva Norlander, Stockholm
Elisabeth Fernell Göteborg/ Stockholm
Helka Widengren, Stockholm
Lars Cernerud, Västerås
Laura Korhonen, Linköping

LEVNADSVANeprojektet

Projektledare: Anna Kiessling, Stockholm
Ann-Marie Calander, Göteborg

Anna Norhammar, Stockholm
Eva Zeisig, Stockholm
Jill Taube, Stockholm
Roger Olsson, Östersund
Yvonne Lowert, Stockholm
Åsa Wetterqvist, Uppsala
SLS kansli: Lilian Lindberg

STÄRKT INTERDEMOKRATI

Ordförande: Tobias Alfvén, SLS vice ordf.
Maria Wolf/Ulrika Elmroth, Allmänmedicin
Stefan James, Kardiologi
Peter Elbe, Kirurgi
Henrik Engblom, Klinisk fysiologi
Per von Hofsten, Oto-rhino-laryngologi,
huvud- halskirurgi
Bengt Jeppsson, Lunds läkaresällskap
Maria Belikova, KUF
SLS kansli: Per Johansson, Susann Asplund Johansson

FRÄMJANDE AV HUMANITÄRA MEDICINSKA INSATSER

Anna-Theresia Ekman, Stockholm
Bo Runesson, Stockholm
Johan von Schreeb, Stockholm
Helena Frielingsdorf, Linköping
Helena Nordenstedt, Stockholm
Hampus Holmer, Lund
Märit Halmin, Stockholm
Tobias Alfvén, Stockholm

KONST & LÄKEKONST

Ordförande: Stephan Rössner, Stockholm
Kerstin Hulter Åsberg, Uppsala
Marika Willstedt, Stockholm

PLACERINGSRÅDET

Ann-Catherine Sandell
Britt Skogseid
Per Colleen
Per Johansson
Tobias Alfvén

REVISORER

Jens Karlsson, EY
Förtroendevalda:
Margareta Troein
Patrick Vigren

UNDERSTÖDSFONDERNA

Kerstin Hulter Åsberg, Inspektor, Uppsala

UPPMÄRKSAMHETSINFO.

Ingemar Engström, Örebro
SLS kansli: Lilian Lindberg

VALBEREDNING (from 1/7 2019)

Ordförande: Stefan Lindgren, Malmö
Hanna Brauner, Stockholm
Helena Dreber, Stockholm
Karl Sallin, Stockholm
Kerstin Nilsson, Örebro
Malin Sund, Umeå
Torbjörn Ledin, Linköping

SLS kansli: Ellinor Schmidt

VÅRDARE AV SAMLINGARNA

Vårdare av boksamlingen:
Ove Hagelin, Stockholm
Vårdare av de medicinhistoriska samlingarna: Gunilla Bolinder, Stockholm
Vårdare av medaljsamlingen:
Jörgen Sigurd, Piteå
Vårdare av porträttsamlingen:
Mårten Rosenqvist, Stockholm

VÄRD

Gunilla Bolinder, Stockholm

KANDIDAT- & UNDERLÄKARFÖRENINGEN

Ordförande: Anna-Theresia Ekman
Vice ordförande: Maria Belikova
Programsekreterare: Lucas Grzechnik Mörk
Vetenskaplig sekr. Emma Hammarlund
Global Hälsa-sekr. Hana Awil
Etik sekr. Johan Nilsson
Utbildningssekr. Rasmus Larsson
Redaktör: Hanna Jerndal
eHälsosekr. Jingcheng Zhao
Preventionssekr. Lotta Velin
Kvalitetssekr. Josefin Aldén
Adjungerade ledamöter: Adelina Mazhiqi
Lokalortsrepresentanter:
Umeå: Hanna Jerndal
Uppsala: Fanny Wiklund
Örebro: Vakant
Stockholm: Daniel Andersson
Linköping: Lovisa Lyttbacka Kling
Göteborg: Vakant
Skåne: Matilda Stjernqvist
Valberedning: Mia Engström

SLS KANSLI

Kanslichef: Per Johansson
Christian Tränk, Medlems- och IT-ansvarig
Ellinor Schmidt, Projektkoordinator/
kanslistöd
Jaana Logren Bergqvist, Kommunikations-
ansvarig
Lilian Lindberg, Utredare
Marie Hiller, Ekonomiansvarig
Mattias Carlsson, Fastighetsansvarig
Sophie Palmqvist-Klockhoff, Projektledare
Susann Asplund Johansson, Utredningsan-
svarig/organisationssekreterare
Theresa Wahlqvist, Administratör
Tina Henriksson, Forskningsadministratör

LEDNINGSGRUPP

Per Johansson, Susann Asplund Johansson,
Marie Hiller, Jaana Logren Bergqvist

(Avslutade anställningar: Agneta Davidsson
Ohlson, Annie Melin, Eva Kenne, Gunilla Eng,
Monica Windén, Richard Brodal Bragning.)

SVENSKA LÄKARESÄLLSKAPETS

Årsredovisning 2019

ORGANISATIONSNUMMER 802002-1914

Förvaltningsberättelse

Nämnden för Svenska Läkaresällskapet (SLS), organisationsnummer 802002-1914, avger härmed årsredovisning för 1 januari - 31 december 2019. (Siffror inom parentes avser föregående verksamhetsår)

Allmänt om verksamheten

Svenska Läkaresällskapet (SLS) är läkarkårens oberoende, vetenskapliga och professionella organisation, en ideell, politiskt och fackligt obunden förening. Vi arbetar med frågor baserade på vetenskap, utbildning, etik och kvalitet. Vårt huvudsakliga syfte är att verka för förbättrad hälsa och sjukvård i samhället. Det gör vi bland annat genom att initiera och driva viktiga samhällsfrågor genom våra medlemmar och vetenskapliga sektioner. SLS har sitt säte på Klara Östra Kyrkogatan i Stockholm.

SLS har förtroendet att förvalta över 150 olika stiftelser med ändamål att bl a stödja forskning inom det medicinska området. Under 2019 de av SLS förvaltade stiftelserna delat ut 45 Mkr (38 Mkr) till ändamålen. För SLS, inklusive stiftelserna, uppgår likvida medel samt fondandelar och långfristiga värdepapper till över 2 miljarder kronor.

SLS har under 2019 fortsatt sitt engagemang för en patientorienterad hälso- och sjukvård som vilar på vetenskapliga, medicinska och etiska grunder. Bland annat har vi fortsatt vårt arbete med det så kallade Levnadsvaneprojektet med bidrag från Socialstyrelsen. Levnadsvaneprojektet syftar till att integrera ett hälsofrämjande förhållningssätt i all vård och behandling. SLS har också fortsatt arbetet med att ta fram en modell för professionsbaserad kvalitetsrevision för hälso- och sjukvården – ”Hippokratesrevision” – som bygger på SLS kärnvärden om vetenskap, utbildning, etik och kvalitet.

Vi har ingått i referensgrupp till flera statliga utredningar – bland annat Samordnad utveckling för god och nära vård (S 2017:01) – och besvarat drygt 30 remisser. SLS har även varit representerat i organ inom statliga myndigheter såsom Socialstyrelsens ST-råd och Inspektionen för vård och omsorgs insynsråd.

I SLS hus har vi ordnat flera spännande möten och vetenskapliga sammankomster som webbsänts över landet. Det har varit vetenskapliga Berzelius-symposier, Chefläkarkurs, Etikdag, Preventionsdag och E-hälsodag. SLS har även arrangerat utbildningsdagar inom bl a etik och forskning.

Väsentliga händelser under verksamhetsåret

2019 har SLS haft särskilt fokus på att stärka den egna organisationen inför framtiden. SLS har bland annat gjort en omorganisation av kansliet där tjänsterna blivit färre för att anpassa verksamheten efter de ekonomiska ramarna och framtida behoven. Fullmäktige i maj antog nämndens proposition om att införa en ny medlemskategori för sektioner – medlemsföreningar – som träder i kraft 2021. Syftet med medlemsreformen är att tydliggöra att SLS samlar alla läkarspecialister i en organisation.

SLS beviljades statsbidrag 2019 för att fortsatt driva Levnadsvaneprojektet och utbildningsprogram för asylsökande läkare. Utöver detta fick SLS två nya expertuppdrag med finansiering från Socialstyrelsen. Det ena gällde att utreda professionens syn på Uppmärksamhetsinformation rörande blodsmitta och hotbild i hälso- och sjukvårdens journaler. Det andra uppdraget handlade om att föreslå förbättringar i intygen för psykiatrisk tvångsvård (LPT), God Man samt Förvaltare.

Under 2019 har SLS gjort en kraftsamling för att sätta kompetensutveckling för läkare i fokus och stärka SLS programutbud genom att införa åtta nya programkoncept.

Medlemmar

SLS hade vid utgången av 2019 10 164 (9 882) medlemmar.

Nämnden och arbetsutskottet

Nämndens sammansättning framgår av sidan 11. Nämnden har haft åtta sammanträden och arbetsutskottet åtta sammanträden under 2019.

Finansiell hantering

Placeringsrådet har träffats två gånger under verksamhetsåret. SLS placeringsråd har till syfte att vara en rådgivande beredningsgrupp för SLS nämnd i frågor angående kapitalplaceringar och stiftelser utifrån placeringsreglementet.

SLS Investeringsfond har haft en god utveckling under året och slutade med en avkastning för 2019 på 33,3% (-1,1%). 95% av tillgångarna finns inom aktier och räntebärande placeringar.

Kommentarer till årets resultat

Rörelseresultatet summerar till -1,1 Mkr (-1,9Mkr). Resultatet efter finansiella poster är 0,2 Mkr (0,1 Mkr).

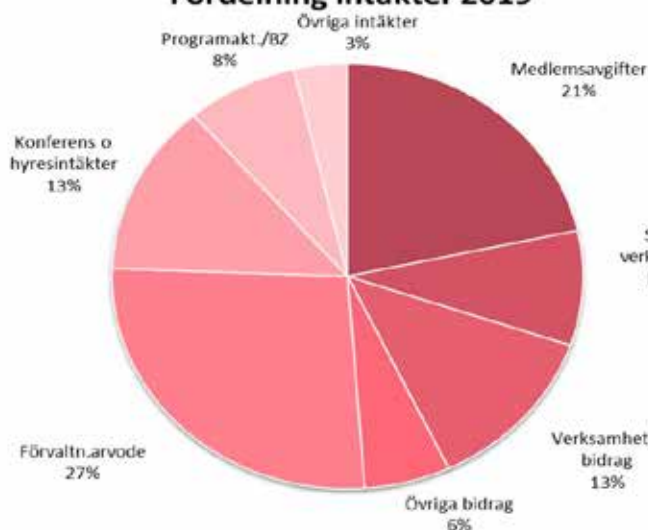
Eget kapital

	Förenings kapital	Ändamåls bestämt	Balanserat resultat	Totalt eget kapital
Ingående balans	2 519 392	649 000	30 680 557	33 848 949
Ändring av redovisningsprincip		107 221		107 221
I anspråkstagna ändamålsbestämda medel		-20 000	20 000	0
Erhållna ändamålsbestämda medel			0	0
Årets resultat			233 681	233 681
Utgående balans	2 519 392	736 221	30 934 238	34 189 851

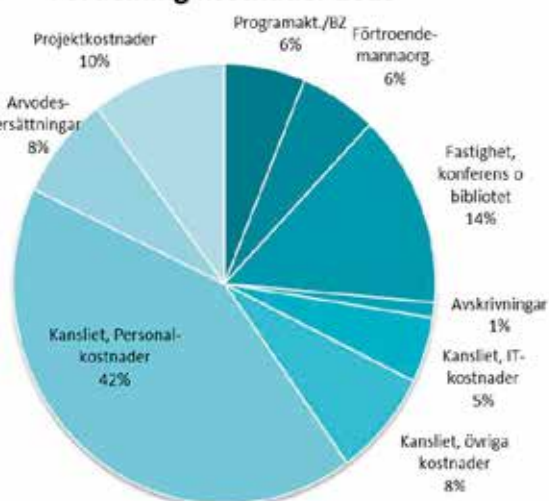
Flerårsöversikt

(Tkr)	2019	2018	2017	2016	2015
Rörelsens intäkter	24 082	24 680	25 616	21 623	24 313
Resultat efter finansiella poster	234	123	-2 290	-2 195	-54
Balansomslutning	50 055	50 645	57 423	63 756	64 592

Fördelning intäkter 2019

Fördelning kostnader 2019

Resultaträkning

Kr	Not	2019-01-01- 2019-12-31	2018-01-01- 2018-12-31
Rörelsens intäkter			
Medlemsintäkter		5 187 627	5 030 222
Erhållna bidrag	2	6 572 648	7 199 162
Nettoomsättning	3	9 490 134	9 506 015
Övriga intäkter	4	2 831 166	2 944 437
Summa rörelsens intäkter		24 081 575	24 679 836
Rörelsens kostnader			
Lämnade bidrag		-20 000	0
Övriga externa kostnader	5	-12 396 662	-12 783 891
Personalkostnader	6	-12 494 374	-13 508 552
Avskrivningar av materiella anläggningstillgångar	9	-281 600	-281 600
Summa rörelsens kostnader		-25 192 636	-26 574 043
Rörelseresultat		-1 111 061	-1 894 207
Resultat från finansiella poster			
Resultat från finansiella anläggningstillgångar	7	1 330 292	1 999 363
Övriga ränteintäkter och liknade resultatposter		14 450	17 550
Summa finansiella poster		1 344 742	2 016 913
Resultat efter finansiella poster		233 681	122 706
Årets resultat		233 681	122 706

Balansräkning

Kr	Not	2019-12-31	2018-12-31
Tillgångar			
Materiella anläggningstillgångar			
Byggnad	9	2 252 796	2 534 396
Inventarier		10	10
Konst, litteratur och medaljsamlingar		50	50
Summa materiella anläggningstillgångar		2 252 856	2 534 456
Finansiella anläggningstillgångar			
Långfristig fordran koncernföretag		500 000	500 000
Kapitalförsäkring	8	1 611 695	1 653 060
Andelar koncernföretag	10	50 010	50 010
Andra långfristiga värdepappersinnehav	11	36 449 372	36 449 372
Summa finansiella anläggningstillgångar		38 611 077	38 652 442
Summa anläggningstillgångar		40 863 933	41 186 898
Omsättningstillgångar			
Kundfordringar		963 626	550 032
Övriga fordringar		192 272	31 702
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter		598 908	825 268
Kassa och bank	12	7 436 085	8 050 645
Summa omsättningstillgångar		9 190 891	9 457 647
Summa tillgångar		50 054 824	50 644 545
Eget kapital och skulder			
Föreningskapital		2 519 392	2 519 392
Ändamålsbestämda medel	13	736 221	649 000
Balanserat resultat		30 934 238	30 680 557
Summa eget kapital		34 189 851	33 848 949
Avsättningar		1 611 695	1 653 060
Långfristiga skulder			
Beviljade icke utbetalda anslag		-	1 324 359
Övriga långfristiga skulder		-	8 272 489
Summa långfristiga skulder		0	9 596 848
Kortfristiga skulder			
Leverantörsskulder		1 574 554	1 645 173
Övriga skulder	14	9 268 694	1 497 641
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	15	3 410 030	2 402 874
Summa kortfristiga skulder		14 253 278	5 545 688
Summa eget kapital, skulder och avsättningar		50 054 824	50 644 545

Noter

Not 1 Redovisningsprinciper

Tillämpade redovisnings- och värderingsprinciper överensstämmer med Årsredovisningslagen, samt de som anges i BFNAR 2012:1.

Koncernredovisning

SLS är moderbolag till AB Hygiea, org.nr 556368-7324. Koncernredovisning upprättas inte enl. 7 kap. 3§ ÅRL.

Medlemsavgifter

Medlemsavgifter omfattar gjorda inbetalningar för medlemskap i SLS. Medlemsavgifterna intäktsförs när betalning sker och periodiseras till det räkenskapsår de tillhör.

Verksamhetsbidrag

Ett bidrag intäktsredovisas i den period som bidraget emottages. Om bidraget är till för att täcka en kostnad sker intäktsredovisning så att den ställs mot den kostnad som bidraget är avsett att täcka. Intäktsredovisning sker endast när det i hög grad av sannolikhet kan antas att bidraget inte kommer att återkrävas.

Verksamhetsbidrag skuldförs därför till dess att de utgifter som bidraget ska täcka uppkommer. Statliga bidrag redovisas i enlighet med BFN R 5.

Övriga intäkter

Förvaltningsarvoden tas ut löpande från SLS förvaltade stiftelser efter att respektive stiftelses årsredovisning har avlämnats. Konferens- och hyresintäkter av SLS fastighet intäktsredovisas i takt med att de upparbetats eller att ifrågavarande tjänster levererats.

Leasing

Ett finansiellt leasingavtal är ett avtal enligt vilket de ekonomiska risker och fördelar som förknippas med ägandet av en tillgång i allt väsentligt överförs från leasegivaren till leasetagaren. Övriga leasingavtal klassas som operationella. Samtliga leasingavtal redovisas enligt reglerna för operationell leasing. Leasingavgifterna för de operationella leasingavtalen kostnadsförs linjärt över leasingperioden.

Verksamhetskostnader

Verksamhetskostnader omfattar ändamåls-, medlems-, administrations- och fastighetskostnader. Gemensamma kostnader såsom kostnader för personal, IT, fastighetsförvaltning, marknadsföring, kansli och möteskostnader fördelas mellan ändamåls- och administrationskostnader enligt fördelningsnycklar.

Kostnader för administration, som uppstår som en direkt följd av en aktivitet eller ett projekt inom ändamålen, räknas som ändamålskostnader. Den administrativa hanteringen vid beviljande av forskningsanslag är ett exempel på en sådan kostnad. Ändamålskostnaderna inkluderar också kostnader för informationsspridning, personal och andra kostnader direkt hänförliga till ändamålet.

Pensionsavsättning och kapitalförsäkring

För räkenskapsåret 2019 har en avsättning för pension redovisats som säkras med en motsvarande kapitalförsäkring. Jämförelsesiffrorna avseende 2018 har justerats. Kapitalförsäkringen och avsättningen påbörjades 2006 men har ej tidigare redovisats i balansräkningen.

Pensionsavsättningen och kapitalförsäkringen förändras med den del av uttag från försäkringen som inte täcks av försäkringens övervärde.

Noter	2019-01-01- 2019-12-31	2018-01-01- 2018-12-31
-------	---------------------------	---------------------------

Tillgångar och skulder

Tillgångar, avsättningar och skulder har värderats till anskaffningsvärde minskat med av- och nedskrivningar.

Fordringar upptas till det belopp varmed de beräknas inflyta.

Långfristiga innehav av aktier och andelar och andra räntebärande instrument värderas till det lägsta av anskaffningsvärdet och verkligt värde. Portföljmetoden tillämpas, det vill säga nedskrivningar görs inte för enskilda placeringar, om inte det verkliga värdet för hela aktieportföljen är lägre än anskaffningsvärdet.

Byggnad. Avser Svenska Läkaresällskapets fastighet vid Klara Östra Kyrkogata 10, inga avskrivningar görs på fastigheten till följd av att den redovisas till ringa värde. Större renoveringar av byggnaden skrivs av linjärt under över nyttjandeperioden.

Byggnadsinventarier	Avskrivningsperiod 10 år	
Not 2 Erhållna bidrag		
Statligt verksamhetsbidrag för Levnadsvaneprojektet (LV)	2 100 000	1 950 000
Verksamhetsbidrag	3 050 812	3 031 561
Övriga bidrag	1 421 836	2 217 601
Summa erhållna bidrag	6 572 648	7 199 162
Not 3 Nettoomsättning		
Förvaltningsarvode	6 442 359	6 718 714
Konferens- och hyresintäkter	3 047 775	2 787 301
Summa nettoomsättning	9 490 134	9 506 015
Not 4 Övriga intäkter		
Övriga intäkter	986 288	1 512 553
Programaktiviteter, Berzelius symposier mm	1 844 878	1 431 884
Summa övriga intäkter	2 831 166	2 944 437
Not 5 Övriga externa kostnader		
Programaktiviteter, Berzelius symposier mm	1 563 391	1 098 648
Förtroendemannaorganisationen	1 491 573	1 646 208
Fastighet, konferens och bibliotek	3 477 791	2 925 752
Kansliet, It, marknadsföring mm	3 276 845	3 471 336
Projektkostnader	2 587 062	3 068 609
SLS Aktuellt	0	573 338
Summa övriga externa kostnader	12 396 662	12 783 891

Noter	2019-01-01- 2019-12-31	2018-01-01- 2018-12-31
-------	---------------------------	---------------------------

Not 6 Anställda och personalkostnader**Löner och andra ersättningar***Personal*

Anställda inkl. kanslichef

7 034 305

7 657 527

Summa personalens löner**7 034 305****7 657 527***Förtroendevalda och övriga arvoderade*

Nämnd

392 925

429 905

Övriga arvoderade

724 641

773 178

Summa arvode**1 117 566****1 203 083****Sociala- och pensionskostnader**

Sociala kostnader

2 494 719

2 610 071

Pensionskostnader inkl. löneskatt

1 726 092

1 639 373

Övriga lönebikostnader

121 692

398 498

Sociala- och pensionskostnader**4 342 503****4 647 942****Totalt Personalkostnader****12 494 374****13 508 552**

Medelantalet anställda

Kvinnor

8

10

Män

2

3

Summa**10****13**

Könsfördelning inom Svenska Läkaresällskapets nämnd

Kvinnor

6

4

Män

8

9

Summa**14****13****Not 7 Resultat från finansiella tillgångar**

Utdelning SLS Investeringsfond, SLS depå

1 322 337

1 414 997

Utdelning Brandkontoret

7 955

0

Försäljning värdepapper

0

584 366

Summa resultat från finansiella tillgångar**1 330 292****1 999 363****Not 8 Kapitalförsäkring**

Ingående anskaffningsvärde

1 653 060

2 094 069

Uttag netto förändring marknadsvärde minus uttag

-41 365

-441 009

Utgående anskaffningsvärde**1 611 695****1 653 060**

Marknadsvärde

1 611 695

1 653 060

Noter		2019-01-01- 2019-12-31	2018-01-01- 2018-12-31
Not 9	Byggnad		
	Ingående anskaffningsvärde	2 815 996	10
	Inköp	0	2 815 986
	Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	2 815 996	2 815 996
	Ingående avskrivningar	-281 600	-
	Årets avskrivningar	-281 600	-281 600
	Utgående ackumulerade avskrivningar	-563 200	-281 600
	Utgående redovisat värde	2 252 796	2 534 396
	Klara Östra Kyrkogata 10, Klara församling Stockholm		
	Fastigheten Stockholm Hägern Större 9 är gravationsfri. Taxeringsvärde behöver ej sättas.		
Not 10	Andelar koncernföretag		
	<i>AB Hygiea (556368-7324)</i>		
	Antal aktier	1 000	1 000
	Andelar	100%	100%
	Bokfört värde	50 000	50 000
	<i>Equalis AB (556515-2087)</i>		
	Antal aktier	384	384
	Andelar	24%	24%
	Bokfört värde	10	10
	Summa bokfört värde andelar koncernföretag	50 010	50 010
Not 11	Andra långfristiga värdepappersinnehav		
	<i>SLS depå i SLS Investeringsfond</i>		
	Ackumulerat anskaffningsvärde vid årets ingång	29 648 937	31 564 571
	Inköp under året	-	-
	Försäljningar under året	-	-1 915 634
	Redovisat värde vid årets utgång	29 648 937	29 648 937
	Marknadsvärde	45 910 157	39 027 393
	<i>Ingegerd Johansson depå i SLS Investeringsfond</i>		
	Ackumulerat anskaffningsvärde vid årets ingång	6 800 435	6 800 435
	Inköp under året	-	-
	Försäljningar under året	-	-
	Redovisat värde vid årets utgång	6 800 435	6 800 435
	Marknadsvärde	8 880 906	7 549 498
	Summa andra långfristiga värdepappersinnehav	36 449 372	36 449 372
	Summa marknadsvärde	54 791 063	46 576 891

Noter	2019-01-01- 2019-12-31	2018-01-01- 2018-12-31
-------	---------------------------	---------------------------

Not 12 Kassa och bank

Verksamhetens banktillgodohavanden	5 596 916	5 166 837
Ändamålsbestämda banktillgodohavanden	1 839 169	2 883 808
Summa kassa och bank	7 436 085	8 050 645

Not 13 Ändamålsbestämda medel

Groths Läroboksfond	529 000	529 000
Sociala fonden	120 000	120 000
Jörgen Engels pris	87 221	0
Summa ändamålsbestämda medel	736 221	649 000

Not 14 Övriga skulder

Ej utbetalda anslag	8 578 744	0
Personalens skatter	577 449	601 733
Skuld Asylsökande	0	873 669
Övriga skulder	112 501	22 239
Summa övriga skulder	9 268 694	1 497 641

Not 15 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

Upplupna löner	1 187 041	1 486 868
Förutbetalda intäkter	1 179 144	339 603
Upplupna kostnader	1 043 845	576 403
Summa upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	3 410 030	2 402 874

Not 16 Väsentliga händelser efter räkenskapsårets slut

Covid-19 har haft stor påverkan på SLS uthyrning av konferenslokaler. Under första kvartalet beräknas förlorade intäkter uppgå till ca 150 tkr men de beräknas uppgå till ca 800 tkr under första halvåret 2020.

Covid-19 har även haft stor negativ påverkan på börsen vilket lett till att marknadsvärdet på Svenska läkaresällskapets investeringsfond har fallit i värde. Under perioden januari-mars har fondens värde sjunkit med ca 14%. Innehavet har ett långsiktigt perspektiv så en nedgång har ingen kortsiktig påverkan på verksamheten.

Stockholm den 7 april 2020

Britt Skogseid
Ordförande

Tobias Alfvén
Vice ordförande

Ola Björgell
Vetenskaplig sekreterare

Hans Hjelmqvist

Mikael Sandlund

Christina Bergh

Karin Pukk Härenstam

Märit Halmin

Ola Winqvist

Susanna Althini

Bo Runeson

Mikael Hoffman

Ingmarie Skoglund

Johan Dabrosin Söderholm

Per Johansson
Kanslichef

Revisionsberättelse har lämnats den 2020

Revisionsberättelse

Till fullmäktigeförsamlingen i Svenska Läkaresällskapet,
org. nr 802002-1914

Rapport om årsredovisningen

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen för Svenska Läkaresällskapet för räkenskapsåret 2019.

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av föreningens finansiella ställning per den 31 december 2019 och av dess finansiella resultat för året enligt årsredovisningslagen. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker därför att fullmäktigeförsamlingen fastställer resultaträkningen och balansräkningen.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Revisoremas ansvar enligt denna sed beskrivs närmare i avsnitten *Den auktoriserade revisorns ansvarsamt* och *De förtroendevalda revisoremas ansvar*.

Vi är oberoende i förhållande till föreningen enligt god revisorssed i Sverige. Jag som auktoriserad revisor har fullgjort mitt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Annan information än årsredovisningen

Det är nämnden som har ansvaret för den andra informationen. Den andra informationen består av verksamhetsberättelsen men innefattar inte årsredovisningen och vår revisionsberättelse avseende denna.

Vårt uttalande avseende årsredovisningen omfattar inte denna information och vi gör inget uttalande med bestyrkande avseende denna andra information.

I samband med vår revision av årsredovisningen är det vårt ansvar att läsa den information som identifieras ovan och överväga om informationen i väsentlig utsträckning är oförenlig med årsredovisningen. Vid denna genomgång beaktar vi även den kunskap vi i övrigt inhämtat under revisionen samt bedömer om informationen i övrigt verkar innehålla väsentliga felaktigheter.

Om vi, baserat på det arbete som har utförts avseende denna information, drar slutsatsen att den andra informationen innehåller en väsentlig felaktighet, är vi skyldiga att rapportera detta. Vi har inget att rapportera i det avseendet.

Nämndens ansvar

Det är nämnden som har ansvaret för att årsredovisningen upprättas och att den ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen. Nämnden ansvarar även för den interna kontroll som den bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på misstag.

Vid upprättandet av årsredovisningen ansvarar nämnden för bedömningen av föreningens förmåga att fortsätta verksamheten. De upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om nämnden avser att likvidera föreningen, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Den auktoriserade revisorns ansvar

Jag har att utföra revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionssed i Sverige.

Mitt mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om att årsredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på misstag. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet,

men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller misstag och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen.

Som del av en revision enligt ISA använder jag professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- identifierar och bedömer jag riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på misstag, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för mina uttalanden. Risken för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på misstag, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfälskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.
- skaffar jag mig en förståelse av den del av föreningens interna kontroll som har betydelse för min revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala mig om effektiviteten i den interna kontrollen.
- utvärderar jag lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i nämndens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.
- drar jag en slutsats om lämpligheten i att nämnden använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av årsredovisningen. Jag drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om föreningens förmåga att fortsätta verksamheten. Om jag drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste jag i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i årsredovisningen om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om årsredovisningen. Mina slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att en förening inte längre kan fortsätta verksamheten.
- utvärderar jag den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningen, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.

Jag måste informera nämnden om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Jag måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland de eventuella betydande brister i den interna kontrollen som jag identifierat.

De förtroendevalda revisorernas ansvar

Vi har att utföra en revision enligt revisionslagen och därmed enligt god revisionssed i Sverige. Vårt mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om att årsredovisningen har upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och om årsredovisningen ger en rättvisande bild av föreningens resultat och ställning.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Uttalande

Utöver vår revision av årsredovisningen har vi även utfört en revision av nämndens förvaltning av Svenska Läkaresällskapet för räkenskapsåret 2019.

Vi tillstyrker att fullmäktigeförsamlingen beviljar nämndens ledamöter ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Grund för uttalande

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige.

Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet *Revisorns ansvar*. Vi är oberoende i förhållande till föreningen enligt god revisorssed i Sverige. Jag som auktoriserad revisor har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för vårt uttalande.

Nämndens ansvar

Det är nämnden som har ansvaret för förvaltningen.

Revisorns ansvar

Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon nämndledamot i något väsentligt avseende företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet mot föreningen.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningsskyldighet mot föreningen.

Som en del av en revision enligt god revisionssed i Sverige använder den auktoriserade revisorn professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Granskningen av förvaltningen grundar sig främst på revisionen av räkenskaperna. Vilka tillkommande granskningsåtgärder som utförs baseras på den auktoriserade revisorns professionella bedömning och övriga valda revisorers bedömning med utgångspunkt i risk och väsentlighet. Det innebär att vi fokuserar granskningen på sådana åtgärder, områden och förhållanden som är väsentliga för verksamheten och där avsteg och överträdelser skulle ha särskild betydelse för föreningens situation. Vi går igenom och prövar fattade beslut, beslutsunderlag, vidtagna åtgärder och andra förhållanden som är relevanta för vårt uttalande om ansvarsfrihet.

Stockholm den 2020

Jens Karlsson
Auktoriserad revisor

Margareta Troein
Förtroendevald revisor

Patrick Vigren
Förtroendevald revisor

Svenska
Läkaresällskapet

ADRESS Klara Östra Kyrkogata 10, Box 738, 101 35 Stockholm
TELEFON 08-440 88 60 **E-POST** sls@sls.se **WEBB** www.sls.se